

ספר הזוהר

מתתנא האלוקי

רבי שמעון בר יוחאי זיע"א

ספר זוהר תורה

הוא לקוט גדול ונפלא מכל ספרי הזוהר,
כל המאמרים השייכים לכל פרשה ופרשה עם לשון הקודש,
בכה יוכל כל אחד ללמוד הפרשה ולהבין הפסוקים עם מדרשי הזוהר,
בפרט בשבת קודש שהוא זמן המיוחד ללמוד הזוהר הקדוש,
ובזמן קצר כ-7 דקות ביום ילמד הפרשה עם מתיקות הזוהר,
"ספר הזוהר אפילו בקריאה לבד יש בו פוח לעשות נסים" (הגהות הרמ"ז דף קעח:)

פרשת ויירא

"דף היומי"

מסדר ומחולק כפי ימות השבוע

נספרא דא יפקון מן גלותא ברחמי

מופץ ללא מטרות רוח פלל - לקירוב הגאולה ברחמי

יצא לאור ע"י מפעל הזוהר העולמי, עיה"ק בית שמש תובב"א
חודש חשוון שנת תשע"ב לפ"ק

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
CIO CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gros
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מכתבי הסכמה מגדולי ישראל, כבר באו בדפוס בשאר
הספרים שהוצאנו לאור וזכרון אחד עולה לכאן ולכאן

"מפעל הזוהר העולמי"

רחוב נחל לכיש 24/8

רמת בית שמש ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

hazohar.com@gmail.com

❁ פרשת וירא ❁

זוהר דף צו ע"ב

ה' התגלה אל אברהם אחרי שנימול

"וַיֵּרָא אֵלָיו ה' בְּאֵלֵי מִמְרָא". אמר רבי חייא, כיון שהגיע זמן ההוא שברית נמצא בו באברהם ונימול, אז נתקיים העולם, ודבר הקדוש ברוך הוא היה בו בנגלה. זהו שכתוב "וַיֵּרָא אֵלָיו ה'" (ויקרא יד ע"א).

מידת מלכות הוא פתח האוהל

"וְהוּא יֹשֵׁב פֶּתַח הָאוֹהֶל כָּחֵם הַיּוֹם". אמר רבי שמעון, "פֶּתַח הָאוֹהֶל", זה הוא כתר עשירי של המלך^[א] שהוא פתח לכל משכן קדוש של שאר הכתרים. וקראו דוד המלך לכתר הזה צדק. שכתוב "פֶּתַחוּ לִי שַׁעֲרֵי צְדָק וְגוֹי". וכתוב "זֶה הַשַּׁעַר לַה'". "כָּחֵם הַיּוֹם". כאשר האיר אור החסד. חלק גורלו של אברהם.

אחרי שנימול היה היחוד כראוי

(דף צח ע"א)

רבי אלעזר אמר, בא וראה טרם שנימול אברהם לא היה מדבר עמו אלא מתוך מדרגה התחתונה. ומדרגות העליונות לא נתקיימו על מדרגה התחתונה ההיא^[ב]. כיון שנימול מה כתוב. "וַיֵּרָא אֵלָיו ה'". למי. שהרי לא כתוב וירא ה' אל אברהם, שאם לאברהם מה שבח יש כאן יותר מבתחלה טרם שנימול. שכתוב "וַיֵּרָא ה' אֶל אַבְרָם". אלא סוד כמוס הוא. "וַיֵּרָא אֵלָיו ה'". למדרגה ההיא שדברה עמו. מה שלא היה מקודם לזה טרם שנימול. שעתה נתגלה הקול ונתחבר בדבור כאשר דיבר עמו^[ג] "וְהוּא יֹשֵׁב פֶּתַח הָאוֹהֶל". והוא. ולא גלה מי. אלא

זוהר תורה * זיו הזוהר * ❁

בהתגלות על ידי שמיעת דיבור אלא בהשגה שכלית, שנימול גרם הזדווגות בשלמות הראוי ספירת התפארת שהיא בחינת קול עם ספירת מלכות שהיא בחינת דיבור ובא הקול לאברהם בהתגלות על ידי שמיעת דיבור, ומפרש וַיֵּרָא אֵלָיו ה' שספירות העליונות נתבראו ונתגלו באורות שלהן על ספירת מלכות בשלמות הראוי.

א. זו ספירה האחרונה מעשר הספירות הקדושות שנקראת מלכות שורש השכינה הקדושה והיא בחינת פתח להשיג על ידה שאר הספירות.
ב. פירוש, שקודם המילה לא היתה בשלמות הראוי ההזדווגות של ספירת מלכות שהיא בחינת נוקבא עם הספירות העליונות שהן בחינת דוכרא.
ג. קודם המילה בא אליו רק ענין קול בלבד שלא

כאן גלה החכמה. שכל המדרגות נחו על מדרגה התחתונה הזאת לאחר שנימול אברהם^[1]. **בא** וראה, "וַיֵּרָא אֵלָיו ה'", זה הוא סוד הקול שנשמע, שהתחבר עם הדבור ונתגלה בו. "וְהוּא יֵשֵׁב פֶּתַח הָאֵהָל", זה עולם העליון שעמד להאיר עליו. "כָּחֶם הַיּוֹם", שהרי הארה בחינת הימין, המדרגה שאברהם נדבק בה^[2].

דבר אחר, "כָּחֶם הַיּוֹם", בשעה שנתקרבו מדרגה למדרגה בהשתוקקות של זו לנגד זו.

(דף צח ע"ב)

רבי אבא אמר^[3], "וַיֵּרָא אֵלָיו", עד שלא נימול אברהם היה סתום^[4], כיון שנימול נתגלה לו הכל, ושרתה עליו השכינה בשלימות כראוי.

ענין שלושת האנשים

בא וראה, "וְהוּא יֵשֵׁב פֶּתַח הָאֵהָל". והוא, זה עולם העליון השורה על זה עולם התחתון. אימתי, "כָּחֶם הַיּוֹם". בזמן ההשתוקקות של צדיק האחד לשרות בו^[5] מיד "וַיֵּשֶׂא עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים נֹצְצִים עָלָיו". מי הם שלשה אנשים, אלו אברהם יצחק ויעקב שעמדו על אותה המדרגה^[6] ומהם יונקת וניזונת. אז "וַיֵּרָא וַיִּרְץ לִקְרֹאתָם". שהשתוקקות מדרגה התחתונה הזאת להתחבר בהם, וחדוה שלה היא להמשך אחריהם, "וַיִּשְׁתַּחוּ אַרְצָה". להכין כסא לפניהם^[7].

מלאכים בדמות אנשים

(דף קא ע"א)

ובא וראה, לאחר שנימול אברהם היה יושב וכואב. והקדוש ברוך הוא שלח אליו שלשה מלאכים בהתגלות. וכי מי יכול לראות מלאכים, הרי כתוב (תהלים ק"ד) "עֲשֵׂה מְלֹאכֵי רוּחוֹת וּגּוֹי". אלא ודאי ראה אותם, שירדו לארץ בדמיון דמות אנשים, ולא יקשה לך זאת, שהרי בודאי הם רוחות קדושות, ובשעה שירודים לעולם מתלבשים באויר וביסודות של גשמיות, ונראים לאנשים ממש כמראה הדמות שלהם. ובא וראה אברהם ראה אותם כדמות אנשים, ואף על פי שהיה כואב מהמילה, יצא ורץ אחריהם, בשביל שלא לגרוע ממה שהיה עושה מקודם לזה.

זיו הזוהר

- ד. היינו שספירות העליונות נתיחדו ונזדווגו בשלמות הראוי עם ספירת מלכות.
- ה. הנה מדת החסד נקרא יום ומדת הדין נקראת לילה, ומדרגת אברהם היתה מדת החסד, וזהו כָּחֶם הַיּוֹם, שעל ידי המילה גרם שיהיה חם היום, היינו שיהיה נשפע מעולמות העליונים הרבה אורות חסדים למדת החסד שהיא מדרגת אברהם.
- ו. עתה יפרש כָּחֶם הַיּוֹם רמז שעל ידי קיום מצות מילה גרם השתוקקות במדת היום להזדווג עם מדת הלילה שיאיר החשך מן האור הנשפע בו.
- ז. פירוש שהשגתו ברוח הקודש ובנבואה היתה
- ס. ספירת היסוד היא המחברת בהשתוקקות ספירות העליונות עם ספירת המלכות והיא נקראת בשם צדיק, והשתוקקות הזאת נעשית על ידי קיום המצות בכלל ובמצות מילה בפרט.
- ט. פירוש שראה שהג' מדרגות חסד גבורה תפארת שהן שורש אברהם יצחק ויעקב ושורש הג' מלאכים מיכאל גבריאל רפאל הן מזדווגות עם מדת המלכות להשפיע לה שפע אורות שלהן להיות לה יניקה ומזון מהן להשפיע שפע לעולם הזה.
- י. פירוש כסא היינו שיוכל להיות בבחינת מרכבה

אמר רבי שמעון, ודאי כדמות מלאכים ראה אותם, ממה שכתוב **"וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי"**. ב"אלף דלת"^[יא] השכינה היתה באה. ואלו המלאכים היו תומכים שלה וכסא אליהו, לפי שהם הג' גוונים אשר תחתיה^[יב] וראה עתה בשביל שנימול, מה שלא היה רואה קודם טרם שנימול, בתחלה לא היה יודע אלא שהם אנשים, ואחר כך ידע שהם מלאכים קדושים, ובאו בשליחות אצלו, בשעה שאמרו לו **"אַיֵה שָׂרָה אֲשַׁתְּךָ"** ובשרו לו בשורת יצחק.

תוספתא, זהר דף צח ע"ב

למה נתגלה אליו ה' דוקא באלוני ממרא

"וַיִּרְא אֱלֹהֵי ה' בְּאֲלֵנֵי מְמַרָּא". למה **"בְּאֲלֵנֵי מְמַרָּא"** ולא במקום אחר, אלא לפי שנתן לו עצה על כריתת הברית מילה שלו, בשעה שאמר הקדוש ברוך הוא לאברהם להמול, הלך אברהם להתייעץ עם חבריו^[יג] אמר לו ענר, אתה בן תשעים שנה ואתה תכאיב עצמך, אמר לו ממרא, זכור היום שהשליכו הכשדים אותך בתנור אש, וגם הרעב ההוא שעבר על העולם, שכתוב **"וַיְהִי רָעֵב בְּאֶרֶץ יִרְדְּ אַבְרָם מִצְרִימָה"**, וגם אותן המלכים שרדפת אחריהם והכיתם. **והקדוש ברוך הוא הצילך מכולם, ולא יכול איש לעשות לך רע, קום עשה מצות רבונך,** אמר לו הקדוש ברוך הוא, **ממרא אתה נתת לו עצה להמול. חייך שאין אני נתגלה עליו אלא בהיכל שלך. זהו שכתוב "בְּאֲלֵנֵי מְמַרָּא"**. עד כאן.

סתרי תורה, זהר דף צז ע"ב

התגלות ה' אל אברהם

"וַיִּרְא אֱלֹהֵי ה' בְּאֲלֵנֵי מְמַרָּא". נראתה ונתגלתה לו השכינה בתוך אותן המדרגות שנתחברו בצדדיה, מיכאל לצד הימין, גבריאל לצד השמאל, רפאל לפניו, אוריאל לאחור, ועל כן נתגלה עליו השכינה באלה עצי בשמים של העולם^[יד] בשביל להראות לפניו ענין ברית קודש, שהוא בכל העולם בסוד האמונה^[טו].

על ידי המילה נתעלה אברהם למדרגות גבוהות

"וְהוּא יֹשֵׁב פֶּתַח הָאֵהָל". מהו **"פֶּתַח הָאֵהָל"**, זה המקום שנקרא ברית, סוד האמונה^[טז] **"כְּחֵם הַיּוֹם"**, זה הסוד שנדבק בו אברהם^[יז] תוקף של צד הימין שהוא המדרגה

זוהר **זיו הזוהר**

- לאורות האלה.
- יא. שעל פי המסורה הוא קודש.
 - יב. ג' גוונים מרמזים על הג' מדות חסד דין ורחמים שהעולם מתנהג על ידם.
 - יג. פירוש של העצה היינו אם ימול על ידי עצמו או על ידי שליח, כיון שיש סכנה יותר על ידי עצמו מעל ידי שליח, לכן היה מסופק אם שייך אצלו הדין שמצוה בו יותר מבשלוחו, וגם שהיה לו ספק אם על ידי שליח מן הדרש על הפסוק המול ימול שהמוהל צריך להיות בעצמו נימול ולא ערל ואז הרי כולם היו ערלים וממרא נתן לו עצה שיבטח
- בהקדוש ברוך הוא וימול עצמו על ידי עצמו.
- יד. היינו ד' מלאכים האלה.
 - טו. פירוש להראות גדול כח מצות מילה שעל ידי זה נזדווגים אורות העליונים עם מדת מלכות להשפיע בה השפע הנצרכת להנהגת עולם הזה על ידי השכינה שנקראת רזא דמהימנותא.
 - טז. שעל ידי מצות מילה נתעלה אברהם להשיג ספירת היסוד שנקראת ברית המשפיע כל ההשפעות דלעילא באהל שהיא ספירת מלכות.
 - יז. היינו מדת החסד שורש קדושת אברהם, והשיג על ידי מצות מילה איך שגרם בזה השפעת חסדים

שלו, [ועוד] "פֶּתַח הָאֵהָל", זה סוד השער של **צדק**, פתח האמונה^[יח] שאז נכנס בו אברהם ברושם הקדוש ההוא.

"**כָּחֵם הַיּוֹם**". זהו **צדיק**, מדרגת ההתחברות האחת שנכנס בה מי שנימול, ונרשם בו רושם הקדוש, שהרי יצא מן הערלה, ונכנס בהקיום של שתי מדרגות האלה, שהן סוד האמונה.

זיו הזוהר

צדק, וכחם היום מרמוז על יסוד שנקרא **צדיק**, וגם נקרא מדרגת ההתחברות כי הוא המחבר ספירת מלכות בחינת נוקבא עם ספירות העליונות שהן בחינת דוכרא וזה נקרא סוד האמונה, ועל ידי מצות מילה נתעלה אברהם להשיג ספירת **צדק וצדיק** מלכות ויסוד, וכן כל הנימול זוכה ליכנס בשתי קדושות האלה.

מן מדת החסד אל ספירת היסוד להשפיע החסדים במלכות, וחום רמז לתשוקת המשפיע, ולהיפך מניעת ההשפעה נקראת קרישה, נמצא לפי פירש זה שהרמז של ׀הוא יֵשֵׁב פֶּתַח הָאֵהָל כָּחֵם הַיּוֹם מוסב על שתי הספירות יסוד וחסד.
יח. זהו כמו דבר אחר שמפרש הרמז באופן אחר, והיינו שפתח האהל מרמז על מלכות שנקראת

ענין המלאכים והבשורה

"וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים נֹצְבִים עִלָּיו". אלה שלשה מלאכים השלוחים שמתלכשים באויר, ויורדים לזה העולם בדמות אנשים, שלשה היו כדמיון שלמעלה. לפי שקשת אינו נראה אלא בשלשה גונים, לבן אדום וירוק, וכך הוא בודאי^{יט} ואלו השלשה אנשים הם שלשה גונים, גון לבן, גון אדום, גון ירוק, גון לבן זה מיכאל, לפי שהוא צד הימין, גון אדום זה גבריאל, צד השמאל, גון ירוק זה רפאל, ואלה הם ג' גונים של הקשת, שהרי הקשת אינו נראה אלא עמהם, ולפיכך "וַיֵּרָא אֵלָיו" גלוי שכינה בשלשה גונים האלה, וכולם נצרכו, אחד לרפא מן המילה, וזה רפאל שר הרפואות, ואחד לבשר לשרה על הבן, וזה הוא מיכאל, לפי שהוא נתמנה על הימין, וכל טובות וברכות בידו נמסרו מצד בחינת הימין, ואחד להפוך לסדום, וזה הוא גבריאל שהוא לשמאל, והוא ממונה על כל הדינים שבעולם מצד הדין של בחינת שמאל, ולפי שאלה המלאכים הם חבורה שלה ותומכים שלה בכל, לפיכך כתוב השם אדני^כ שהרי שם זה נתגלה לו כלול בסודות עליונים, ונתגלה לו בהתגלות מה שלא היה מקודם לזה שלא היה נימול, ועד שנימול לא רצה הקדוש ברוך הוא להוציא ממנו זרע קודש, כיון שנימול מיד יצא ממנו זרע קודש, ולפיכך נגלה עליו השכינה באותן מדרגות הקדושות, והם נתגשמו בציור של אויר לשלשה אנשים^{כא} והיו אוכלים, אכלו בודאי, שאש שלהם אכל וכלה הכל, ונעשה נחת רוח לאברהם, הם אש בודאי, ואש ההוא נתכסה בציור של אויר, ולא היה נראה, והמאכל ההוא היה האש מלהט ושרף אותו, ואברהם קבל נחת רוח מזה, כיון שנסתלקה השכינה מה כתוב, "וַיַּעַל אֱלֹהִים מֵעַל אֲבְרָהָם", מיד נסתלק עמה מיכאל, שכתוב "וַיָּבֹאוּ שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים סְדָמָה וְגו'", שלשה כתוב בתחלה ועתה שני. אלא מיכאל שהוא ימין נסתלק עם השכינה, ונשארו רפאל וגבריאל, ועליהם כתוב, "שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים סְדָמָה בְּעָרְב", בשעה שהדין תולה על העולם, אחר כך נסתלק אחד ונשארו גבריאל בלבדו, ובזכותו של אברהם ניצל לוט, והוא גם כן זכה בהם, ועל כן באו אליו, עד כאן.

זיו הזוהר

- יט. ג' גוונים האלה מרמזים על הג' מדות חסד דין ורחמים שהן הנהגת עולם הזה.
 כא. פירוש, בלבוש של אויר.
 כ. שהוא קודש על פי המסורה והוא השם של

זוהר דף קב ע"א

אברהם היה מטהר את האנשים ושרה את הנשים

"יִקַּח נָא מֵעַט מִיַּם וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁעֵנוּ תַּחַת הָעֶץ". אמר רבי אלעזר, בא וראה כל מה שאכל אברהם בטהרה היה אוכל, ולפיכך הקריב לפניו ואכלו, שומר אברהם בביתו טהרה וטומאה, ואיש טמא לא היה יכול אפילו ליקרב לביתו, ואז ידע אברהם שזה טמא הוא, ועשה לו טבילה, או עשה לו לשמור שבעת ימים כראוי לו בביתו, ואברהם ושרה היו מתקנים טבילה לכולם, הוא לאנשים והיא לנשים, מה הטעם שעסק אברהם לטהר לאנשים, לפי שהוא טהור ונקרא טהור. שכתוב (איוב י"ד) "מִי יִתֵּן טְהוֹר מִטְּמֵא לֹא אֶחָד".

"טהור" זה אברהם שיצא מתרח, רבי שמעון אמר בשביל לתקן אותה המדרגה של אברהם, ומה היא, מים^[כב], לפיכך התקין לטהר בני העולם במים, ובשעה שהזמין למלאכים, בראשית דבריו מה כתוב, "יִקַּח נָא מֵעַט מִיַּם", בשביל להתחזק במדרגה ההיא שהמים שורין בה^[כג] ולפיכך היה מטהר לכל האנשים מהכל, היה מטהרם מצד של עבודה זרה, והיה מטהרם מצד הטומאה, וכמו שהוא היה מטהר לאנשים, כן גם שרה מטהרת לנשים, ונמצאים כולם שבאו אצלם טהורים מהכל. **ניסים שנעשו לאברהם בענין טהרת האנשים**

בא וראה, עץ נטע אברהם בכל מקום שהיה מדורו שם, ולא היה נתגדל העץ בכל מקום כראוי, מלבד בזמן שהיה מדורו בארץ כנען, ובעץ ההוא היה מכיר מי שנדבק בו בהקדוש ברוך הוא, ומי שנדבק בעבודה זרה, מי שנדבק בהקדוש ברוך הוא, היה העץ פושט ענפיו וכסה על ראשו, ועשה עליו צל נאה, ומי שנדבק בצד של עבודה זרה, עץ ההוא היה נסתלק ממנו, וענפיו היו עולים למעלה, אז היה אברהם מכירו והוכיח אותו, ולא סר משם עד שנדבק באמונתו של הקדוש ברוך הוא, וכן גם מי שהיה טהור, היה העץ מקבלו, ומי שהיה טמא לא קבלו העץ, אז הכירם אברהם והיה מטהרם במים, ומעין מים היה תחת עץ ההוא, ומי שהיה צריך טבילה, מיד עלו המים אליו, והעץ נסתלקו ענפיו, אז הכיר בו אברהם שהוא טמא, וצריך טבילה מיד, ואם לא^[כד] חרבו המים, אז הכיר שנצרך להיות טמא ולהשמר שבעת ימים.

אברהם בדק את המלאכים

בא וראה שאפילו בשעה שהזמין את המלאכים, אמר להם, "וְהִשְׁעֵנוּ תַּחַת הָעֶץ", בשביל לראות ולבדוק אותם, ובעץ ההוא היה בודק לכל בני העולם, והסוד הוא שבשביל הקדוש ברוך הוא אמר כך, שהוא עץ החיים של הכל, ולפיכך אמר "וְהִשְׁעֵנוּ תַּחַת הָעֶץ", ולא תחת עבודה זרה.

ובא וראה כאשר חטא אדם, בעץ הדעת טוב ורע חטא, שכתוב "וּמֵעַץ הַדַּעַת וּגְוִי". וגרם מיתה לעולם, מה כתוב, "וְעֵצָהּ פֶּן יִשְׁלַח יָדוֹ וְלָקַח גַּם מֵעַץ הַחַיִּים וּגְוִי", כאשר בא

זיו הזוהר

כב. מים רמז למדת החסד מדרגת אברהם. רק חסדים.

כג. פירוש להתחזק במדת החסד ששורין בה כד. פירוש שאם היה טמא טומאה חמורה ולא היה

אברהם, בעץ אחר היה מתקן את העולם, שהוא עץ החיים, והודיע האמונה לכל בני העולם.

בראשית דף קא ע"ב

ענין אכילת המלאכים והבשורה

"וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אֵיךְ שָׂרָה אֲשֶׁתְּךָ וּגְוִי". וכי לא ידעו מלאכים העליונים ששרה הנה באהל, ולמה כתוב "אֵיךְ", אלא שאין יודעים בזה העולם, רק מה שנמסר להם לדעת, "אֵיךְ שָׂרָה אֲשֶׁתְּךָ", שלא רצו לאמר לפניו, וכיון שאמר "הֲנֵה בְּאֵהָל", מיד "וַיֹּאמֶר שׁוּב אָשׁוּב אֵלַיךְ כָּעֵת חַיָּה וְהֵנָּה בֵּן לְשָׂרָה אֲשֶׁתְּךָ וּגְוִי".

בא וראה דרך ארץ, כי טרם שהזמין אברהם לפניו לאכול, לא אמרו לו כלום, כדי שלא יהיה נראה שבעבור אותה הבשורה הזמנים לאכול, לאחר שכתוב "וַיֹּאמְרוּ", אז אמרו לו בשורה ההיא.

"וַיֹּאמְרוּ", התעלה על דעתך שמלאכים עליונים אוכלים, אלא בשביל כבודו של אברהם נראה כך, אמר רבי אלעזר "וַיֹּאמְרוּ" בודאי, לפי שהם אש האוכל אש, ולא היה ניכר, וכל מה שנתן להם אברהם היו אוכלים, לפי שמצדו של אברהם אוכלים למעלה [כ"ה].

זוהר דף קב ע"ב

השכינה אמרה שוב אשוב

"וַיֹּאמֶר שׁוּב אָשׁוּב אֵלַיךְ כָּעֵת חַיָּה וּגְוִי". אמר רבי יצחק, שוב אשוב, שוב ישוב צריך לומר, שהרי מפתח הזה לפקוד עקרות בידו של הקדוש ברוך הוא, הוא, ולא ביד שליח אחר, כמו שלמדנו שלשה מפתחות הם שלא נמסרו ביד שליח, של יולדת, של תחיית המתים ושל גשמים, והואיל שלא נמסרו ביד שליח, למה כתוב שוב אשוב, אלא ודאי הקדוש ברוך הוא שהיה עומד עליהם אמר הדבר, לפיכך כתוב "וַיֹּאמֶר שׁוּב אָשׁוּב אֵלַיךְ". ובא וראה, בכל מקום שכתוב ויאמר סתם או ויקרא סתם, הוא מלאך הברית ולא אחר [כ"ו], ויאמר, שכתוב (שמות ט"ו) "וַיֹּאמֶר אִם תִּשְׁמָעוּ תִּשְׁמָע לְקוֹל ה' אֱלֹהֵיךָ וּגְוִי", ויאמר, ולא אמר מי הוא, ויקרא, שכתוב "וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה", ולא אמר מי הוא, אמר, שכתוב (שמות כ"ד) "וַיֹּאמֶר אֱמַר עֲלֶיךָ אֵל ה'", ולא אמר מי הוא, אף כאן שכתוב "וַיֹּאמֶר שׁוּב אָשׁוּב", ויאמר סתם, ולא אמר מי היה, אלא בכל אלה מלאך הברית היה, והכל בהקדוש ברוך הוא נאמר, ולפיכך כתוב, "וַיֹּאמֶר שׁוּב אָשׁוּב אֵלַיךְ וּגְוִי".

יצחק עתיד להולד

"וְהֵנָּה בֵּן לְשָׂרָה אֲשֶׁתְּךָ". מה הטעם שלא כתוב והנה בן לך, אלא בשביל שלא יחשוב שזה מן הגר יהיה כבתחילה, רבי שמעון אמר והנה בן, זה הוא בן בודאי ולא ישמעאל, זה הוא בן שכבד לאביו כראוי, אימתי כבד אותו, בשעה שעקדו על גבי המזבח, ורצה

זיו הזוהר

ראוי לטבילה מיד. בחירה נגד יצר הרע, ולכן מזונם נקרא נהמא דכסופא. כה. פירוש מצד מדת החסד כי אין להם עבודה של נו. היינו השכינה הקדושה.

להקריב אותו לקרבן, ויצחק בן שלשים ושבע שנים היה, ואברהם היה זקן, שאילו היה בועט בו ברגל אחת, לא היה יכול לעמוד לפניו, והוא כבד את אביו, ועקדו ככבש אחד, בשביל לעשות רצון אביו.

יצחק בן לשרה

"וְהָיָה בֶן לְשָׂרָה אֲשֶׁתִּי". בן לשרה שבשבילו מתה שבשבילו נצטערה נפשה עד שיצאה ממנה.

"וְהָיָה בֶן לְשָׂרָה". להתעלות עבורו בשעה שהקדוש ברוך הוא יושב בדין על העולם, שאז "וְהָיָה פֶקֶד אֶת שְׂרָה וּגו'". שהרי נזכרת שרה בשביל זכותו של יצחק[כז], ועל כן הוא בן לשרה.

זוהר דף קג ע"א

מה שמעה שרה

"וְשָׂרָה שִׁמְעַת פֶּתַח הָאֵהָל וְהוּא אֶחָרִיו". מה "וְהוּא אֶחָרִיו", והיא אחריו צריך לומר, אלא סוד הוא, "וְשָׂרָה שִׁמְעַת" מה שהיה אומר "פֶּתַח הָאֵהָל", זו מדרגה התחתונה פתח האמונה[כח], "וְהוּא אֶחָרִיו", שהודה לו מדרגה העליונה, ומן היום שהיתה שרה בעולם לא שמעה דבר הקדוש ברוך הוא, מלבד בשעה ההיא.

דבר אחר, "וְשָׂרָה שִׁמְעַת". שהיתה יושבת שרה פתח האהל בשביל לשמוע הדברים, והיא שמעה דבר הזה שנתבשר בו אברהם, "וְהוּא אֶחָרִיו", זה אברהם שהיה יושב אחורי השכינה.

(דף קג ע"ב)

רבי שמעון אמר "וְשָׂרָה שִׁמְעַת פֶּתַח הָאֵהָל", זה הוא הפתח של צדק, כמו שכתוב "פֶּתַח לִי שְׁעָרֵי צְדָק", זה פתח הראשון ליכנס בו[כט], ובפתח הזה נראים כל שאר פתחים העליונים, מי שזוכה להשיג פתח הזה, זוכה להבין בו ובכל שאר הפתחים, לפי שכולם חונים עליו[ל], לפיכך כשנתבשר אברהם, מדרגה זו היתה אומרת, כמו שנתבאר שכתוב, "וַיֵּאמֶר שׁוּב אָשׁוּב אֵלַיְךָ כְּעַת חֲמָה". ויאמר, ולא כתוב מי היה, וזה הוא "פֶּתַח הָאֵהָל", ועל כן שרה שומעת מדרגה זו שהיתה מדברת עמו, מה שלא שמעה מקודם לזה, שכתוב "וְשָׂרָה שִׁמְעַת פֶּתַח הָאֵהָל", שהיה מבשר ואומר, "שׁוּב אָשׁוּב אֵלַיְךָ כְּעַת חֲמָה, וְהָיָה בֶן לְשָׂרָה אֲשֶׁתִּי".

זיו הזוהר

שהיה אז מרכבה להשכינה. כט. היינו ספירה האחרונה שנקראת מלכות. ל. פירוש שבספירת מלכות נראין כל שאר ספירות עליונות החונים עליה להזדווג עמה

כו. שקורין ישראל בראש השנה הפרשה וְהָיָה פֶקֶד אֶת שְׂרָה כדי להזכיר זכות עקדת יצחק. כח. פירוש שרה שמעה דברי השכינה הנקראת פתח האהל בשורת הבן על ידי המלאך מיכאל

בשורת הזרע דוקא עכשיו

בא וראה כמה היא אהבת הקדוש ברוך הוא אל אברהם, שהרי לא יצא ממנו יצחק עד שנימול, לאחר שנימול נתבשר בו ביצחק, לפי שהוא עתה זרע קודש, וטרם שנימול אין הוא זרע קודש, ועתה הוא כמו שכתוב "אֲשֶׁר יִרְעוּ בוֹ לְמִינֵהוּ".

ובא וראה, טרם שנימול אברהם, אותו הזרע שלו לא היה קודש, לפי שיצא בתוך הערלה, ונדבק בהערלה למטה^[לא] לאחר שנימול יצא זרע ההוא בתוך קדושה, ונדבק בקדושה שלמעלה והוליד למעלה^[לב], ונדבק אברהם במדרגתו כראוי.

זוהר דף קג ע"א

הגיעו לזמן שאפשר להם להוליד את יצחק

"וְאֲבָרְהָם וְשָׂרָה זָקְנִים בְּאֵיִם בְּיָמָיו". מה "בְּאֵיִם בְּיָמָיו", קצב הימים שראוי אז להם, לאחד מאה ולאחד תשעים, נכנסו בימים בקצבת הימים כראוי^[לג], "בְּאֵיִם בְּיָמָיו", כמו ש[היה] כתוב, כי בא היום, שנחשך היום להכנס.

"חֲדַל לְהִיּוֹת לְשָׂרָה אֵרֶחַ כְּנָשִׁים". ובאותה השעה הרגישה עצמה בעדון אחד^[לד], ולפיכך אמרה "וְאֲדַנִּי זָקֵן". שהרי הוא אינו ראוי להוליד, לפי שהוא זקן.

זהר דף קד ע"א

ה' שולח איזה זכות לצדיק כדי להצילו או להציל קרוביו

"וַיִּקְמוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים וַיִּשְׁקְפוּ עַל פְּנֵי סָדָם". רבי אלעזר אמר בא וראה כמה נוהג הקדוש ברוך הוא טובה עם כל הבריות, וכל שכן לאותן ההולכים בדרכיו, שאפילו בזמן שרוצה לדון העולם, הוא גורם למי שאוהב אותו לזכותו במצוה, טרם שיבא דין ההוא לעולם, שלמדנו, בשעה שהקדוש ברוך הוא אוהב לאיזה איש, שולח לו מתנה, ומה היא, עני, בשביל שיזכה בו, וכיון שזוכה בו, הוא ממשיך עליו חוט של חסד, הנמשך מצד בחינת הימין, ופורס אותו על ראשו ורושם אותו, כדי שכשיבא הדין לעולם, אותו המחבל יהיה

זיו הזוהר

והרמוז שהגיע זמן תולדות יצחק בעבור הקץ של גלות מצרים כי הקדוש ברוך הוא חשב את הקץ שימנה מעת תולדות יצחק כידוע. לד. היינו שפרסה נדה, לכן יפרש הכתוב שעד זמן ההיא חדל כבר להיות לשרה אורח כנשים ועתה

ולהשפיע בה שפע. לא. היינו כח הטומאה חלקו של נחש הקדמוני. לב. פירוש שהיה בכחו להמשיך מלמעלה הנשמה הקדושה של נשמת יצחק. לג. יתכן לפרש שהמספר מאה ותשעים היינו קץ.

נוהר בו, שכאשר זוקף עיניו ורואה אותו הרושם, אז מסתלק ממנו ונוהר בו, לפיכך הקדים לו הקדוש ברוך הוא במה לזכות.

ובא וראה כשבקש הקדוש ברוך הוא להביא דין על סדום, היה מזכה תחלה לאברהם, ושלח לו מתנה לזכות עמהם, בשביל להציל את לוט בן אחיו משם, זהו שכתוב, "וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת אַבְרָהָם וַיִּשְׁלַח אֶת לוֹט מֵתוֹךְ הַהֶפְכָּה", לא כתוב, ויזכר אלהים את לוט. שהרי בזכותו של אברהם ניצל, ומהו "וַיִּזְכֹּר", שזכר לו מה שזכה מקודם עם אותן שלשת המלאכים.

כדמיון זה אדם הזוכה בצדקה עם אנשים, בשעה שהדין שורה בעולם, הקדוש ברוך הוא זוכר לצדקה ההיא שעשה, לפי שבכל זמן שזוכה האדם, נכתב כך עליו למעלה, ואפילו בזמן שהדין שורה עליו, והקדוש ברוך הוא זוכר לטובה ההיא שעשה וזכה עם האנשים, כמו שכתוב, "וַיִּצְדָּקָה תְּצִיל מִמֶּנּוּ", לפיכך הקדים לו הקדוש ברוך הוא לאברהם, בשביל שיזכה ויציל ללוט.

המלאכים ניזונו מאברהם

"וַיִּשְׁקְפוּ עַל פְּנֵי סֹדֶם" בא וראה "וַיִּקְמוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים", מאותה הסעודה שהתקין להם אברהם וזכה בהם, ואף על פי שמלאכים היו זכה בהם, וכל מאכל ההוא לא נשאר ממנו כלום, בשביל אברהם לזכות בהם, שהרי כתוב, "וַיִּאֲכְלוּ", בהאש שלהם נשרף.

ואם תשאל הרי ג' מלאכים היו, אחד של אש, ואחד של מים, ואחד של רוח, אלא שכל אחד ואחד נכלל בחברו, ולפיכך, "וַיִּאֲכְלוּ", כדמיון זה (שמות כ"ד): "וַיִּחְזוּ אֶת הָאֱלֹהִים וַיִּאֲכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ", אכילה ודאית אכלו, שניזונו מן השכינה, אף כאן "וַיִּאֲכְלוּ", להיות ניזון מצד ההוא שאברהם נדבק בו^{לה}, ולפיכך לא השאירו כלום ממה שנתן להם אברהם, כדמיון זה נצרך לו לאדם לשתות מן הכוס של ברכה, בשביל שיזכה לברכה ההיא שלמעלה, ואף המלאכים אכלו ממה שהכין להם אברהם, בשביל שיזכו להיות ניזונים מצדו של אברהם, שהרי מן צד ההוא יוצא מזון לכל מלאכים עליונים.

השקפה לרחמים

"וַיִּשְׁקְפוּ עַל פְּנֵי סֹדֶם". "וַיִּשְׁקְפוּ", זו התעוררות הרחמים להציל את לוט, כתוב כאן "וַיִּשְׁקְפוּ", וכתוב שם (דברים כ"ו): "הַשְּׁקִיפָה מִמַּעוֹן קִדְשְׁךָ מִן הַשָּׁמַיִם", מה שם לרחמים, אף כאן לרחמים.

לוית האורחים

"וַאֲבָרְהָם הִלְךְ עִמָּם לְשַׁלְּחָם". לעשות להם לוייה, אמר רבי ייסא, אם תאמר שאברהם ידע שמלאכים הם, למה עשה להם לוייה, אלא אמר רבי אלעזר אף על פי שהיה יודע, מה שהיה רגיל לעשות עם אנשים, עשה עמהם ולוייה אותם, לפי שכך נצרך לו לאדם לעשות לוייה לאורחים, שהרי הכל בזה תולה, וכאשר הוא היה הולך עמהם נגלה הקדוש

זיו הזוהר

ברוך הוא על אברהם, שכתוב "וְה' אָמַר הַמְכֹסֶה אֲנִי מֵאַבְרָהָם וּגּוֹ", "וְה'", הוא ובית דינו. לפי שהקדוש ברוך הוא היה הולך עמהם.

בא וראה כאשר האדם עושה לוויה לחברו, הוא ממשיך להשכינה שתתחבר עמו, וללכת עמו בדרך הזה להצילו, ולפיכך נצרך לו לאדם ללות לאורחים.

זוהר דף קד ע"ב

ה' רצה להודיע לאברהם לפני שהופך את סדום

"וְה' אָמַר הַמְכֹסֶה אֲנִי מֵאַבְרָהָם אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה". אמר רבי יהודה, הקדוש ברוך הוא נתן כל הארץ לאברהם, להיות לו אחוזת נחלה לעולם, שכתוב, "כִּי אֶת כָּל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲתָה רֹאֶה לָךְ אֶתְנַנֶּה וְלִזְרַעְךָ". וכתוב, "שָׂא נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה וּגּוֹ", ואחר שבקש הקדוש ברוך הוא לעקור מקומות האלה, אמר הקדוש ברוך הוא, כבר נתתי את הארץ לאברהם, והוא אב לכולם, שכתוב, "כִּי אֲב הַמּוֹן גּוֹיִם נְתַתִּיךָ", ולא נאה לי למחות הבנים ולא אודיע לאביהם, שקראתי לו אברהם אוהבי, ולפיכך היה צריך להודיע לו, זהו שכתוב, "וְה' אָמַר הַמְכֹסֶה אֲנִי מֵאַבְרָהָם אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה".

ענותותו של אברהם

אמר רבי אבא, בא וראה ענותותו של אברהם, שאף על פי שאמר לו הקדוש ברוך הוא "זַעֲקֵת סֹדִם וְעַמְרָה כִּי רָבָה", ואחר כל אלה שהאריך לדבר עמו והודיעו שרוצה לעשות דין בסדום, לא בקש מלפניו שיציל את לוט ולא יעשה בו דין, מה הטעם, בשביל שלא יתבע שכר על מעשיו, ועל כן שלח הקדוש ברוך הוא את לוט והציל אותו בזכות אברהם, שכתוב, "וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת אַבְרָהָם וַיִּשְׁלַח אֶת לוֹט מִתּוֹךְ הַהֶפְכָּה וּגּוֹ".

זוהר דף קה ע"ב

מתי הוא עת רצון לתפילה

"וְאַבְרָהָם הָיָו יְהִיָּה לְגוֹי גָדוֹל וְעַצוּם". מה הטעם של ברכה זו כאן, אלא בשביל להודיע, שאפילו בשעה שהקדוש ברוך הוא יושב בדין על העולם, לא נשתנה, שהרי יושב בדין על זה, וברחמים על זה, והכל ברגע אחד ובשעה אחת.

אמר רבי יהודה, והרי כתוב, "וְאֲנִי תַפְלְתִי לָךְ ה' עַת רְצוֹן", פעמים שהיא עת רצון ופעמים שאין היא עת רצון, פעמים שומע תפלה ופעמים שאינו שומע, פעמים שנמצא ופעמים שאינו נמצא, שכתוב (ישעיהו נ"ה) "דְרָשׁוּ ה' בְּהִמְצָאוֹ קְרָאֵהוּ בְּהִיּוֹתוֹ קְרוֹב".

אמר רבי אלעזר, כאן ליחיד כאן לצבור, כאן למקום אחד וכאן לכל העולם, לפיכך היה מברך לאברהם, שהוא שקול ככל העולם, שכתוב, "אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְרָאָם", ולמדנו, באברהם, יהיה בגימטריא שלשים, כך למדנו, שלשים צדיקים מזמין הקדוש ברוך הוא בכל דור ודור לעולם, כמו שהזמין את אברהם.

זוהר בחקתי קיג ע"ב

גדלות מצות צדקה

"כִּי יִדְעַתִּי לְמַעַן אֲשֶׁר יִצְוֶה אֶת בְּנָיו וּגּוֹ וְשִׁמְרוּ דְרָךְ ה' לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט". והלא כיון שכתוב "וְשִׁמְרוּ דְרָךְ ה'", למה כתב "לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט", אלא, מי ששומר דרכי

התורה, כביכול הוא עושה צדקה ומשפט, ומהו צדקה ומשפט, זה הקדוש ברוך הוא^[לז].
בכה רבי שמעון ואמר וי להם לאנשים, שאין יודעים ואין מסתכלים בכבוד רבונם, מי הוא העושה שם הקדוש בכל יום^[לז], הלא תדע שזה הוא הנותן צדקה לעניים.

בא וראה שביארו שהעני נקשר במדת הדין, וכל מאכלו בדין הוא, וזהו המקום שנקרא **צדק**^[לח] ומי שנותן צדקה לעני, הוא עושה למעלה שיהיה השם הקדוש בשלמות כראוי, לפי ש**צדקה** היא עץ החיים^[לט], ו**צדקה** משפיע **לצדק**, וכאשר משפיע **לצדק**, אז נתחבר זה **בזאת**, והשם הקדוש נמצא בשלמות, ומי שעושה התעוררות הזאת למטה, ודאי כאילו עשה שיהיה שם הקדוש בשלמות, כדמיון שהוא עושה למטה, כך נתעורר למעלה, ועל כך כתוב (תהלים ק"ו): "אֲשֶׁרִי שִׁמְרִי מִשְׁפָּט עֲשֵׂה צְדָקָה בְּכָל יְעַת", "עֲשֵׂה צְדָקָה", זה הקדוש ברוך הוא^[מ], כביכול הוא עושה אותו, אשרי חלקו שזכה לעשות השם הקדוש למעלה, לפיכך צדקה עולה על הכל, ודוקא צדקה לשמה, שהרי נתעורר **צדקה לצדק** לחברם ביחד, ולהיות כל השם הקדוש כראוי.

זיו הזוהר

כלום אלא מה שמשפיעים בה שאר הספירות, כמו הלבנה שאין לה אורה רק מן השמש, ומקורה השם **אדני**.
לט. היינו ספירת **תפארת** שנקרא עץ חיים כח המשפיע, ומקורה השם הוי"ה ברוך הוא, ועל ידי מצות צדקה נעשה יחוד ב' השמות שנקרא יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, וזהו ענין שלמות השם הקדוש, כי בלתי זה היחוד אין השם הקדוש בשלמות.
מ. פירוש כביכול לומר שהאדם גורם תקון בהאלהות, אבל ענין התקון היינו לצורך הנהגת העולם והמשכת השפע, ועל זה נאמר תָּנוּ עוֹ לְאֱלֹהִים, אבל חלילה לחשוב כן על עצמיות האלהות.

שורשו של אברהם כנזכר לעיל.
לו. פירוש עושה מלשון תקון קנין וכניסה ואסיפה והיינו עשיית התחברות חדשה, וצדקה רמז על ספירת תפארת עץ החיים שבה מאיר השם הוי"ה ברוך הוא, ומשפט רמז על ספירת מלכות שנקראת **צדק**, או על השכינה הקדושה, ושם מאיר השם **אדני**, ועל ידי שמירת דרך ה', ובפרט על ידי נתינת צדקה לעני, גורם עשייה והתחברות למעלה צדקה עם משפט, תפארת עם מלכות, והיינו יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, הוי"ה **ואדני**.
לז. פירוש שגורם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה השם הוי"ה עם השם **אדני**, היינו עשיית שם הקדוש.
לח. היינו **מלכות** בחינת מקבל דלית לה מגרמה

זוהר דף קה ע"ב

עוון אנשי סדום

"וַיֹּאמֶר ה' זַעֲקֵת סֹדִם וְעַמָּהָ כִּי רָבָה וגו'". אמר רבי אלעזר, בא וראה אמר לו הקדוש ברוך הוא לאברהם "זַעֲקֵת סֹדִם", שהרי עלה לפני מה שהם עושים לכל העולם, שמנעו רגלי אנשים שלא יכנסו בסדום ועמורה, שכתוב (איוב כ"ח): "פָּרֶץ נַחַל מֵעַם גָּר הַנְּשַׁכְּחִים מִנֵּי רֶגֶל דָּלוּ מֵאֲנוּשׁ נְעוּ", "פָּרֶץ נַחַל מֵעַם גָּר", פִּרְצָה הִיא פּוֹרֵץ הַנַּחַל לֵאמֹתָן בְּנֵי הָעוֹלָם שֶׁנִּכְנְסוּ לָשָׁם, שְׂכּוֹלָם כִּשְׂרָאוּ מִי שֶׁנִּתֵּן לֵאכּוֹל וּלְשִׁתּוֹת לְאִישׁ אַחֵר, הִיוּ מְשַׁלְּכִים אוֹתוֹ בְּעוֹמֵק הַנְּהַר, וְזֶה שֶׁלֶקַח מֵהֶם הִלְחַם עָשׂוּ לוֹ גַם כֵּן כֶּךָ, וְעַל כֵּן כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם הִיוּ "נְשַׁכְּחִים מִנֵּי רֶגֶל", שֶׁמִּנְעוּ רִגְלֵיהֶם לְבַלְתִּי בֹא שָׁמָּה, וּמִי שֶׁבֹא שָׁמָּה "דָּלוּ מֵאֲנוּשׁ נְעוּ", שֶׁהִיוּ מֵעַנִּים גּוֹפִם בְּרַעֲב, כִּי לֹא הִיוּ נוֹתְנִים לוֹ לֵאכּוֹל וּלְשִׁתּוֹת, וְנִשְׁתַּנָּה צוּרְתּוֹ מִשְׂאֵר בְּנֵי הָעוֹלָם, וְעוֹד נְעוּ כְּכַתּוּב (משלי ה'): "נָעוּ מֵעֲגֻלְתֵּיהֶּ", שֶׁהִיוּ נוֹטִים לִלְכַת בְּמַעְגַל וּדְרֹךְ עֲקוּם שֶׁלֹּא לְכַנּוֹס לָשָׁם, וּאֲפִילוֹ עוֹפוֹת הַשָּׁמַיִם נִמְנְעוּ לְבֹא שָׁמָּה, שֶׁכְּתוּב (איוב כ"ח): "נִתְיָב לֹא יִדְעוּ עֵיט וגו'", וּלְפִיכֶךָ כָּל הָעוֹלָם הִיא צוֹעֵק עַל סֹדִם וְעַל עַמּוֹרָה וְעַל כָּל הָעָרִים, שְׂכּוֹלָם בְּדַמְיוֹן אַחַד הִיוּ. "זַעֲקֵת סֹדִם וְעַמָּהָ כִּי רָבָה". אמר לו אברהם, למה, אמר לו, וחטאתם כי כבדה מאד, לפיכך ארדה נא ואראה.

זהר דף קה ע"ב

ענין ירידת ה'

"אַרְדָּה נָא וְאֶרְאֶה הַכְּצַעֲקָתָהּ הַבָּאָה אֵלַי עֲשׂוּ כָלָה". אמר רבי שמעון, מהו "אַרְדָּה נָא", וכי לא ידע הקדוש ברוך הוא שהיה צריך לומר "אַרְדָּה נָא וְאֶרְאֶה", והרי הכל גלוי לפניו, אלא "אַרְדָּה נָא" מן מדרגת הרחמים למדרגת הדין. וזהו ירידה [מא], ואראה, ראייה הזאת היא להשגיח עליהם באיזה דין לדון אותם, מצאנו ראייה לטוב ומצאנו ראייה לרעה, ראייה לטוב, שכתוב (שמות ב'): "וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּדַּע אֱלֹהִים", ראייה לרעה, שכתוב "אַרְדָּה נָא וְאֶרְאֶה", להשגיח עליהם בדין, ועל כן אמר הקדוש ברוך הוא "הִמְכַסֶּה אֲנִי מֵאַבְרָהָם".

מידת הדין צועקת

"הַכְּצַעֲקָתָהּ". הכצעקתם צריך לומר, שהרי כתוב "זַעֲקֵת סֹדִם וְעַמָּה", ושתי ערים היו, ולמה "הַכְּצַעֲקָתָהּ", אלא מהו "הַכְּצַעֲקָתָהּ", זו גזירת הדין התובעת דין בכל יום, שכך למדנו, הרבה שנים עמדה מדת הדין ותבעה מלפני הקדוש ברוך הוא דין על

וְהַיּוֹם הַזֶּה זֵיו הַזּוֹהַר

מא. כי רצון הקדוש ברוך הוא הוא רק להטיב ולא להרע, ועל כן התגברות מדת הדין להרע היא ירידה

שמכרו אחי יוסף את יוסף, לפי שמדת הדין צועקת על דין, ועל כן כתוב "הַפְּצַעְתָּהּ הַבָּאָה אֵלַי", מהו "הַבָּאָה אֵלַי", זה הוא סוד, כמו שכתוב "בְּעָרֵב הָיָא בָּאָה וּבִבְקָר הָיָא שְׂבָה", וזהו הַבָּאָה אֵלַי תמיד^[מב].

"עֲשׂוּ כְּלָה". למי אמר כך, אפשר תאמר לאותן המלאכים, מי ראה מדבר עם זה ומפקד לאחר^[מג], אלא לאברהם אמר כך, שברשותו עמדו אלה המקומות, ולמה "עֲשׂוּ", עשה צריך לומר, אלא זה אברהם והשכינה שלא סרה ממנו.

דבר אחר, עשו, שאמר כך להמלאכים מה שאמר לאברהם, לפי שהיו מזומנים שם והיו נמצאים שם לעשות הדין, ועל כן אמר עשו.

דבר אחר, "עֲשׂוּ", כתרגומו עבדו^[מד].

זוהר בראשית דף קו ע"א

דרך הצדיקים לבקש רחמים על דורם

"וַיִּגַשׁ אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הֲאֵף תִּסְפָּה צְדִיק עִם רָשָׁע". אמר רבי יהודה מי ראה אב רחמן כאברהם, בא וראה בנח כתיב, **"וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנֹחַ קֹץ כָּל בָּשָׂר בָּא לִפְנֵי וָגו'**, עֲשֵׂה לְךָ תֵּבַת עֲצֵי גִפְרִי", ושתק נח ולא אמר לו כלום, ולא בקש רחמים, אבל אברהם בשעה שאמר לו הקדוש ברוך הוא **"וַעֲקַת סֹדִם וַעֲמֹרָה כִּי רָבָה וָגו'**, אַרְדָּה נָא וְאַרְאֶה וָגו'", מיד כתוב, **"וַיִּגַשׁ אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הֲאֵף תִּסְפָּה צְדִיק עִם רָשָׁע"**, אמר רבי אלעזר, אף אברהם לא עשה בשלמות כראוי, נח לא עשה כלום לא כך ולא כך, אברהם תבע שיהיה הדין כראוי, שלא ימות הזכאי עם החייב, והתחיל מחמשים עד עשרה, עשה ולא גמר, שלא בקש רחמים בין כך ובין כך, שאמר אברהם אינני מבקש לתבע שכר מעשי, אבל מי עשה בשלמות כראוי, זה משה, שכיון שאמר הקדוש ברוך הוא, **"סֵרוּ מִהֵר מִן הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צְוִיתֶם עֲשׂוּ לָהֶם עֵגֶל מִסִּכָּה וָגו'"**, מיד מה כתוב, **"וַיַּחַל מֹשֶׁה אֶת פְּנֵי ה' אֱלֹהָיו וָגו'"**, עד שאמר **"וַעֲתָה אִם תִּשָּׂא חַטָּאתָם וְאִם אֵין מַחְנֵי נָא מִסְפָּרָךְ אֲשֶׁר כָּתַבְתָּ"**, אף על פי שכולם חטאו, ולא זו משם עד שאמר לו, **"סִלַּחְתִּי כְּדַבְּרְךָ"**, אבל אברהם לא הסתכל אלא אם נמצא בהם צדיקים, ואם אין לא, ועל כן לא היה בעולם איש שיגין על דורו כמשה, שהוא רועה נאמן.

אברהם ביקש מחמישים עד עשרה

"וַיִּגַשׁ אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר", הכין עצמו לתבע כך, אולי ימצאון שם חמשים. התחיל מן חמשים שהוא תחלת ההשגה^[מה], עד עשרה שהוא מדרגה העשירית סוף כל המדרגות, אמר

זיו הזוהר

ברצון הבורא יתברך. **מב.** לקטרג על העולם כאשר יבא השטן משוט בארץ. **מג.** עתה רוצה לפרש עֲשׂוּ כְּלָה בדרך אופן הצווי, ותבא העי"ן בניקוד חט"ף קמ"ץ, לכן מקשה דכיון שהקדוש ברוך הוא דבר עם אברהם לא יתכן הצווי להמלאכים. **מד.** לפי זה יפורש כפירוש רש"י, ותבא העי"ן בניקוד קמ"ץ כמו שהוא בחומשים שלנו. **מה.** היינו שבקש אברהם אולי נמצאים בהם בעלי תשובה, ורצה לעורר רחמים ולהמתיק הדינים בעולם ששם הוא המתקת הדינים והיינו עולם

רבי יצחק עד עשרה, אלו עשרה ימים שבין ראש השנה ליום הכפורים, לפיכך התחיל מחמשים עד עשרה, וכאשר הגיע לעשרה אמר, מכאן ולמטה אין הוא המקום שעומד בתשובה^[מ] לפיכך לא ירד למטה מעשרה.

זוהר דף קו ע"א

לוט נתן לאכול למלאכים

וַיָּבֵאוּ שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים סְדֵמָה בְּעָרֵב וּגוּ׃ אמר רבי יוסי, בא וראה מה כתוב למעלה, **וַיֵּלֶךְ ה' כְּאִשֶּׁר כָּלָה לְדַבֵּר אֶל אַבְרָהָם׃** שהרי כיון שנסתלקה השכינה מאברהם, ואברהם שב למקומו, אז **וַיָּבֵאוּ שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים סְדֵמָה בְּעָרֵב׃** שהרי אחד נסתלק עם השכינה, ונשארו אלו השנים, כיון שראה אותם לוט רץ אחריהם, מה הטעם, וכי כל אותן שהיו באים שמה, הוא הכניסם לביתו ונתן להם לאכול ולשתות, ובני העיר איך לא הרגוהו, שהרי לבתו עשו דין, ומה הוא, שבתו של לוט נתנה פת לחם לעני אחד, הכירו בה, מִשְׁחוּהָ בדבש והושיבוה בראש הגג עד שאכלוה הדבורים, אלא לפי שהיה בלילה, חשב שלא יסתכלו בו בני העיר, ועם כל זה, כשנכנסו לבית, נאספו כולם וסבבו הבית.

לוט הכניס את המלאכים לביתו

אמר רבי יצחק, מפני מה רץ לוט אחריהם, שכתוב: **וַיֵּרָא לוֹט וַיִּקָּם לְקִרְאָתָם׃** רבי חזקיה ורבי ייסא, אחד אמר, צורתו של אברהם ראה עמהם^[מ], ואחד אמר שהשכינה שרתה עליהם, כתוב כאן: **וַיֵּרָא לוֹט וַיִּקָּם לְקִרְאָתָם׃** וכתוב שם: **וַיִּרְץ לְקִרְאָתָם מִפְּתַח הָאֵהָל׃** מה שם ראה השכינה, אף כאן ראה השכינה.

וַיֹּאמֶר הֲנֵה נָא אֲדֹנָי׃ באלף דלת נון יוד, "סורו נא", גשו נא, צריך לומר, מהו "סורו נא". אלא להנהיגם אחורי הבית, כדי שלא יראו אותם בני העיר, ולא יכנסו בדרך ישר לבית, ולפיכך אמר: "סורו נא".

(דף קז ע"א)

רבי חזקיה אמר, בא וראה כיון שראה הקדוש ברוך הוא מעשה סדום ועמורה, שלח אותן המלאכים להשחית לסדום, מה כתוב: **וַיֵּרָא לוֹט׃** ראה להשכינה, וכי מי יכול לראות את השכינה, אלא שראה אור מזהיר שהאיר ועלה על ראשיהם, ואז **וַיֹּאמֶר הֲנֵה נָא אֲדֹנָי׃** באלף דלת כמו שנתבאר, ובעבור אותו האור של השכינה שהיה מאיר, אמר "סורו נא אֶל בֵּית עֲבָדְכֶם וְלִינוּ וְרַחְצוּ רַגְלֵיכֶם׃", אברהם לא עשה כך, אלא בתחלה אמר **וְרַחְצוּ רַגְלֵיכֶם׃**, אחר כך **וְאָקְחָה פֶת לְחֶם׃** אבל לוט אמר "סורו נא אֶל בֵּית עֲבָדְכֶם וְלִינוּ", ואחר כך **וְרַחְצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁכַּמְתֶּם וְהִלַּכְתֶּם לְדַרְפְּכֶם׃**, כדי שלא יכירו בהם אנשים, **וַיֹּאמְרוּ לֹא׃** כי בְּרַחוּב גְּלִין, לפי שכל היו עושים האורחים שנכנסים שמה, שלא היה איש שיכניסם לבית, ועל

זיו הזוהר

עשרת ימי תשובה שנמצא אז גם ליחיד, ועל פי דברי רבי יצחק הרי זה רמו לדורות. מז. זה פלא, ואפרש בקיצור לפי עניות דעתי בדרך אפשר, כי אברהם שליוה את המלאכים כדרכו

הבינה שיש בו חמשים שערי בינה, וזה העולם נקרא תחלת ההשגה מעילא לתתא עד עשרה היינו עולם המלכות ספירה האחרונה. מו. כאמרם ז"ל על הפסוק דְרָשׁוּ ה' בְּהַמְצָאוֹ אלו

כן אמרו: "לא, פי בְּרָחוּב נָלִין", מה כתוב, "וַיִּפְצַר בָּם מְאֹד וגו'".

שליחות של ב' המלאכים

בא וראה הקדוש ברוך הוא כשעושה דין בעולם, שליח אחד עושה לזה, וכאן אנו רואים שני שלוחים, למה, וכי לא היה די באחד, אלא לפי שאחד היה להוציא את לוט ולהציל אותו, ואחד להפוך את העיר ולהשחית את הארץ.

זוהר דף קז ע"ב

ה' רחום בדין

"וְה' הַמְטִיר עַל סֹדִם וְעַל עֲמֹרָה וגו'". "וְה'", זו מדרגת הבית דין שלמטה שנוטל רשות משלמעלה, רבי יצחק אמר, שעשה הדין ברחמים, שכתוב: "מֵאֵת ה' מִן הַשָּׁמַיִם", בשביל שיהיה נמצא הדין עם רחמים, ואם תשאל מהו רחמים כאן, שכתוב: "וַיְהִי בְּשַׁחַת אֱלֹהִים אֶת עָרֵי הַכְּפֹר וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת אַבְרָהָם וגו'", ואחר כך יצאו ממנו שתי אומות שלימות, וזכה שיצא ממנו דוד ושלמה המלך[מח].

עונשם של סדום

ובא וראה, סדום בדין של גיהנם נידון, שכתוב: "וְה' הַמְטִיר עַל סֹדִם וְעַל עֲמֹרָה גְפָרִית וְאֵשׁ מֵאֵת ה' מִן הַשָּׁמַיִם", זה מצד של מים וזה מצד של אש, זה וזה הוא דין של גיהנם, ורשעי גיהנם בשני דינים האלו נידונים.

(דף קח ע"א)

בא וראה שבני המבול לא נידונו אלא באש ומים, מים קרים ירדו מלמעלה, ומים רותחין עלו מלמטה כאש, ונידונו בשני דינים, לפי שהדין שלמעלה כך הוא, ולפיכך בסדום היה גפרית ואש, ואלו אנשי סדום ועמורה לא יקומו ליום הדין, והמקרא מוכיח כך, שכתוב (דברים כ"ט): "גְּפָרִית וּמְלַח שְׂרָפָה כָּל אֲרֻצָּה וגו', כְּמִהְפַּכַת סֹדִם וְעֲמֹרָה אֲשֶׁר הִפְּךָ ה' בְּאֶפֶן וּבַחֲמָתוֹ", "אֲשֶׁר הִפְּךָ ה'", בעולם הזה, "בְּאֶפֶן", בעולם הבא, "וּבַחֲמָתוֹ", בזמן שעתיד הקדוש ברוך הוא להחיות מתים, וכמו שארצם נאבדה לעולם ולעלמי עולמים, כן גם נאבדו הם לעולם ולעלמי עולמים.

זיו הזוהר

לעשות עם אורחים האציל בזה עליהם מן האור
מקיף שלו, כידוע בסוד לויא, ולוט כיון שנתגדל
בבית אברהם היה מכיר זאת, ושה"י.
מח. היינו רות המואביה.

מידה כנגד מידה

ובא וראה דין של הקדוש ברוך הוא מדה כנגד מדה, הם לא היו משיבים נפש העני במאכל ומשתה, אף כך הקדוש ברוך הוא לא ישיב להם נפשותיהם לעולם הבא, ובא וראה, הם נמנעו מצדקה שנקראת חיים, אף הקדוש ברוך הוא מנע מהם חיים בעולם הזה ובעולם הבא, וכמו שהם מנעו דרכים ומסילות מבני העולם, כן גם הקדוש ברוך הוא מנע מהם דרכים ומסילות הרחמים, מלרחם עליהם בעולם הזה ובעולם הבא.

רבי אבא אמר, כל בני העולם יקומו, ויעמדו לדין, ועליהם כתוב (דניאל י"ב): "וְאֵלֶּה לְחַרְפוֹת לְדָרְאוֹן עוֹלָם". והקדוש ברוך הוא בעל הרחמים הוא, כיון שדן אותם בזה העולם וקבלו הדין, אל ידונו בכל הדינים:

זוהר דף קח ע"ב

למה נעשית נציב מלח

"וַתִּבֶּט אֶשְׁתּוֹ מֵאַחֲרָיו וגו'". "מֵאַחֲרָיו", מאחריה צריך לומר, אלא מאחורי השכינה, רבי יוסי אמר, מאחריו של לוט, שהמשחית הלך אחריו, וכי אחריו הלך, הלא הוא שלחו משם [מט], אלא בכל מקום שהלך לוט היה מעכב המשחית מלחבל, וכל מקום שהלך לוט כבר ועזבו לאחריו, היה מהפכו המשחית, ולפיכך אמר לו, "אַל תִּבֶּט אַחֲרָיָךְ", שהרי אני משחית אחריך, ועל כן כתוב, "וַתִּבֶּט אֶשְׁתּוֹ מֵאַחֲרָיו", וראתה המשחית, אז, "וַתְּהִי נֹצִיב מְלַח", שהרי כל זמן שהמשחית אין רואה פני האיש, אינו משחית אותו, וכיון שאשתו החזירה פניה להסתכל אחריו, מיד "וַתְּהִי נֹצִיב מְלַח".

(דף קז ע"ב)

אמר רבי יצחק, בא וראה בזמן שהדין שורה בעולם, הרי אמרו שיהיה נזהר אז האדם מלהמצא בשוק, לפי שכיון שהדין שורה, אינו משגיח בין צדיק לרשע, ועל כן יהיה נזהר מלהמצא שם, והרי אמרו שבשביל זה נסתר נח בהתיבה, שלא יסתכל בעולם בזמן שהדין נעשה, וכן כתוב (שמות י"ב): "וְאַתֶּם לֹא תֵצְאוּ אִישׁ מִפֶּתַח בֵּיתוֹ עַד בֹּקֶר", עד שיהיה נעשה הדין, אף כאן בשביל זה "וַיֹּאמֶר הַמַּלְטָה עַל נַפְשֶׁךָ אֶל תִּבֶּט אַחֲרָיָךְ וגו'".

זוהר תורה * דף היומי * פרשת וירא - יום ה' **זיו הזוהר**

מט. פירוש הלא מלאך המשחית שלח את לוט מסדום והוא נשאר שם להשחית ולהפוך.

זוהר דף קח ע"א

"וַיְהִי בְּשַׁחַת אֱלֹהִים וּגּוֹ' וַיִּשְׁלַח אֶת לוֹט מִתּוֹךְ הַהֶפְכָּה בְּהִפְךָ אֶת הָעָרִים אֲשֶׁר יָשָׁב בָּהֶן לוֹט". אמר רבי חייא, מהו "בְּהִפְכָּה אֶת הָעָרִים אֲשֶׁר יָשָׁב בָּהֶן לוֹט"^[א], אלא בכל הערים עשה לוט דירתו, שכתוב, "וְלוֹט יָשָׁב בְּעָרֵי הַכְּפָר וַיֶּאֱהַל עַד סֹדֶם", שלא קבלו אותו, מלבד מלך סדום שקבל אותו בסדום בשביל אברהם.

דף קה ע"א

רבי אבא, אמר מהו "אֲשֶׁר יָשָׁב בָּהֶן לוֹט", וכי בכל הערים ישב לוט, אלא בשביל לוט היתה ישיבה בהערים, שלא נחרבו עד עתה, לפי שכולם היו רשעים, ולא נמצא ביניהם שיהיה בו איזו זכות, מלבד לוט, ואפשר תאמר בזכותו, לא, אלא בזכותו של אברהם, מכאן למדנו שכל מקום שיושבים בו רשעים הוא נחרב, אמר רבי שמעון, בא וראה שהשמוש שעושה אדם לצדיק, שמוש הזה מגין עליו בעולם, ולא עוד אלא שאף על פי שהוא רשע, לומד מדרכיו ועושה אותם, בא וראה שהרי בשביל שנתחבר לוט עם אברהם, אף על פי שלא למד כל מעשיו, למד לעשות טובות עם הבריות, כמו שהיה עושה אברהם, ובזה היה קיום הישוב לכל אותן הערים, כל זמן ההוא שישבו בהן, לאחר שנכנס לוט ביניהם^[ב].

זוהר דף קט ע"א

"וַיַּעַל לוֹט מְצוּעַר וַיֵּשֶׁב בְּהַר הוּא וּשְׁתֵּי בָנָתָיו עִמּוֹ". מה הטעם, לפי שראה שהיה קרוב לסדום יצא משם.

(דף קי ע"א)

אמר רבי אלעזר, בא וראה לוט יצאו ממנו ומבנותיו שתי אומות נפרדות, ונתקשרו בצד ההוא הראוי להן^[ג], ועל כן הקדוש ברוך הוא מסבב סבות ומגלגל גלגולים בעולם, שיהיה נעשה הכל כראוי, ויתקשר הכל במקומו, בא וראה יפה היה לו ללוט, שהקדוש ברוך הוא יוציא ממנו ומאשתו שתי אומות האלה, אלא נתגלגל כך כדי שיתקשרו במקומם הראוי להן, ויצאו מתוך יין, ויין ההוא נזדמן להם בהמערה בלילה ההוא, וזהו הסוד שנעשו כמו שכתוב, "וַיִּשְׁתְּ מִן הַיַּיִן וַיִּשְׁכַּר"^[ג] וענין זה נתבאר.

בא וראה מואב ועמון הן קראו להם שמות, מואב, מאב, רבי יוסי אמר, הבכירה בעזות אמרה, מואב, מאבי הוא, "וְהִצְעִירָה גַם הוּא יְלִדָה בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶּן עַמִּי", בצניעות אמרה, בן עמי, שנולד מעמי, ולא אמרה ממי היה.

בא וראה בתחלה כתוב, "וְלֹא יָדַע בְּשִׁכְבָּהּ וּבְקוֹמָהּ", בואו, ונקוד על ואו, לפי שעזר מלמעלה היה נמצא במעשה ההוא, שעתיד מלך המשיח לצאת ממנו, ולפיכך נשלם כאן בואו, ובשניה כתוב ובקמה חסר ואו, לפי שלא יצא ממנה חלק להקדוש ברוך הוא

זוהר

גב. פירוש להולד מן הערוה של אב ובתו.
גג. היינו שנח התרחק מן הקדושה ונתקרב להסטרא אחרא כנזכר לעיל, וכן לוט, וזה היה סיבה מן השמים להוציא מן הקליפות נשמות

ג. קשיא ליה הלשון רבים הערים אשר ישב בהן כי היה צריך לומר העיר אשר ישב בה.
נא. ובה יתורץ אשר ישב בהן לוט היינו שבזכותו נתקיים הישוב בהן.

כמו מהראשונה^[ג], ועל כן כתוב בראשונה הבכירה ובקומה, בוא"ו מלא ונקודה עליה, רבי שמעון אמר, לא ידע שעתיד הקדוש ברוך הוא להעמיד ממנו דוד המלך ושלמה וכל שאר מלכים ומלך המשיח, בא וראה זו הקימה שכתוב ברות, (רות ג): "וַתָּקֶם בְּטָרִם יָכִיר אִישׁ אֶת רַעְהוּ וּגּוֹ", ביום ההוא היה לה קימה בודאי, שנתחבר עמה בעז להקים שם המת על נחלתו, ויצאו ממנה כל אותן המלכים וכל החשובים שבישראל, "וְלֹא יָדַע בְּשִׁכְבָּהּ", שכתוב, "וַתִּשְׁכַּב מִרְגְּלוֹתָיו עַד הַבֶּקָר". "וּבְקוֹמָהּ", שכתוב: "וַתָּקֶם בְּטָרִם יָכִיר אִישׁ אֶת רַעְהוּ וּגּוֹ". לפיכך ובקומה" נקוד וא"ו.

בא וראה ענותנותו של אברהם, שהרי אפילו בתחלה כשרצה הקדוש ברוך הוא לעשות דין בסדום, לא בקש ממנו רחמים על לוט, ואחר כך שכתוב: "וַיֵּרָא וְהִנֵּה עֲלֵה קִיטֹר הָאָרֶץ פְּקִיטֹר הַכְּבָשׂוֹן", לא היה שואל על לוט, ולא אמר עליו להקדוש ברוך הוא כלום, וכן גם הקדוש ברוך הוא לא אמר לו דבר, כדי שלא יחשוב אברהם שהקדוש ברוך הוא גרע מזכותו כלום, ואפשר תאמר שאברהם לא היה מחשיב את לוט בלבו כלל, הרי מסר נפשו ללכת להתגר מלחמה בחמשה מלכים גבורים, כמו שכתוב: "וַיִּשְׁמַע אַבְרָם כִּי נִשְׁבָּה אָחִיו וּגּוֹ", וכתוב: "וַיַּחְלֶק עֲלֵיהֶם לִילָה וַיִּכֶם", וכתוב: "וַיִּשָּׁב אֶת כָּל הָרֶכֶשׁ וְגַם אֶת לוֹט אָחִיו וְרֶכְשׁוֹ הַשֵּׁיב", אבל מאהבתו שאהב להקדוש ברוך הוא, וראה מעשיו של לוט שאינן ביושר כראוי, לא רצה אברהם שבעבורו יוותר הקדוש ברוך הוא כלום משלו, ולפיכך לא תבע עליו רחמים, לא בתחלה ולא בסוף.

זוהר דף קיא ע"א

"וַיִּסַּע מִשָּׁם אַבְרָהָם אֶרְצָה הַנְּגִב". כל נסיעותיו היו לצד דרום, יותר מלצד אחר, לפי שהרי בחכמה עשה כך להתדבק בבחינת הדרום^[ג].

זוהר דף קיא ע"ב

"וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל שְׂרָה אִשְׁתּוֹ אַחְתִּי הִיא". למדנו שאין נצרך לו לאדם לסמוך על נס, ואם הקדוש ברוך הוא עושה נס לאדם, אין לו לסמוך על הנס פעם אחר, לפי שאין בכל שעה ושעה נזדמן הנס, ואם מכניס האדם עצמו במקום שהנזק שכיח לעין, הרי נתמעטה כל זכותו ממה שעשה בתחלה וזה מבואר, כמו שכתוב: "קִטְנִיתִי מִכָּל הַחֲסָדִים וּגּוֹ", ואברהם כיון שעלה ממצרים וניצל פעם אחת, עתה למה הכניס עצמו בצער כבראשונה ואמר "אַחְתִּי היא", אלא אברהם לא סמך על זכותו כלל, כי ראה השכינה תדיר במדורה של שרה ולא זזה משם, ולפי שהיתה השכינה שם, סמך עליה אברהם ואמר "אַחְתִּי היא", ככתוב (משלי ז): "אָמַר לַחֲכָמָה אַחְתִּי אָתָּה", רבי שמעון אמר, אברהם בחכמה עשה, שאמר בשביל השכינה שהיתה עם שרה אחותי היא, מה הטעם, לפי שאברהם מצד בחינת הימין הוא לכך אמר

זיו הזוהר

הקדושות כידוע. נעמה אשת רחבעם, והיא רק כמו שאר הנשים של נד. כי מהבכירה יצאה רות אם המלך דוד ושלמה, מלכי בית דוד. והיינו ג"כ נשמת המשיח, ומהצעירה יצאה רק נח. היינו במדת החסד בחינת הימין.

"אֲחֹתִי הָיָא". וסוד הזה כמו שכתוב (שיר ה'): "אֲחֹתִי רַעֲיָתִי יוֹנָתִי תַמְתִּי"^[1], ועל כן אברהם קראה תמיד אחותי, לפי שנדבק עמה ולא יתפרדו זה מן זה לעולם, לבסוף מה כתוב, "וְגַם אֲמֶנָה אֲחֹתִי בַת אָבִי הָיָא וגו'". וכי כך היה, אלא הכל בשביל השכינה אמר אחותי היא בתחלה. שכתוב (משלי ו'): "אָמַר לַחֲכָמָה אֲחֹתִי אָתָּה". אחר כך אמר "וְגַם אֲמֶנָה אֲחֹתִי בַת אָבִי הָיָא". מה וגם, להוסיף על מה שאמר בתחלה. "אֲחֹתִי בַת אָבִי הָיָא", בת של חכמה העליונה^[2]. ולפיכך נקראת אחותי, ונקראת חכמה, "אָתָּה לֹא בַת אֲמִי". אלא ממקום ראשית הכל סתום העליון^[3] ועל כן "וַתְּהִי לִי לְאִשָּׁה", באחווה בחביבות. שכתוב (שיר ב'): "וַיִּמְיְנוּ תַחֲבֻקָנִי", והכל סוד של חכמה היא, בא וראה בראשונה כאשר ירדו למצרים כך אמר, בשביל להתדבק עם האמונה^[4], וקרא לה אחותי. בשביל שלא יטעו באותן מדרגות החיצונות, אף כאן אחותי, בשביל שלא יסור מן האמונה כראוי, שהרי אבימלך וכל אותן יושבי הארץ היו הולכים אחר עבודה זרה, והוא נדבק עם האמונה, ולפיכך נכנס שמה ואמר אחותי היא, מה אחות אינה נפרדת מן האח לעולם, אף כאן כך, שהרי אשה יכולה להתפרד, אבל אחות אינה נפרדת, שהרי שני אחים אין יכולים להפרד לעולם ולעלמי עולמים, ולפיכך אמר אברהם, "אֲחֹתִי הָיָא", שהרי כולם היו להוטים אחר האורות של כוכבים ומזלות ועבדו להם, ואברהם נדבק עם האמונה ואמר "אֲחֹתִי הָיָא" שלא יפרד לעולם, וסימנך (ויקרא כ"א): "וְלֹאֲחֹתוֹ הִבְתּוּלָה", הנאמר לכהן, הוא המקום שאברהם שורה בו^[5], ולפיכך נדבק אברהם בהאמונה כאשר ירד למצרים וכאשר הלך לארץ פלשתים, משל לאדם הרוצה לרדת תוך בור עמוק, ומפחד שלא יוכל לעלות מתוך הבור, מה עושה, קושר קשר של חבל למעלה מן הבור, ואומר כיון שקשרתי קשר זה, מכאן ולהלאה אכנס שמה, כך אברהם בזמן שבקש לירד למצרים, טרם שנכנס שמה קשר הקשר של האמונה בתחלה להתחזק בו, ואחר כך ירד, אף כך עשה כשנכנס לארץ פלשתים.

זיו הזוהר

נח. כי עולם האצילות הוא סתום וגבוה מהשגתנו, כנזכר לעיל שספירת בינה הנקרא עולם הבריאה היא ראשית השגתנו.
נט. היינו השכינה הקדושה.
ס. כי גם הכהן שרשו הוא מדת החסד כמו באברהם.

נו. מה שם אחותו מוסב על השכינה הקדושה אף כאן כן, כי שורש קדושת אברהם שהיא מדת החסד בחינת הימין ושורש השכינה הקדושה שניהם ממקום קדושה אחת נובעין, והיינו מן ספירת חכמה עולם האצילות שנקרא אבא.
נז. היינו ספירת חכמה עולם האצילות שנקרא אבא.

זוהר דף קיא ע"ב

וַיְבֹא אֱלֹהִים אֶל אַבְיִמֶלֶךְ וּגּוֹי. וכי הקדוש ברוך הוא בא אצל הרשעים, כמו שכתוב: **וַיְבֹא אֱלֹהִים אֶל לָבֶן,** "וַיְבֹא אֱלֹהִים אֶל בְּלָעִם". אלא אותו ממונה השליח שנתמנה עליהם היה. לפי שכולם כאשר עושים השליחות, נוטלים השם הזה, ומצד הדין הם באים. ולכך **"וַיְבֹא אֱלֹהִים אֶל אַבְיִמֶלֶךְ בְּחִלּוֹם הַלַּיְלָה"**. (ויקרא ח' ע"א) רבי אחא אמר, במה שכתוב: **וַיְבֹא אֱלֹהִים אֶל אַבְיִמֶלֶךְ**. מפני מה באומות העולם וַיְבֹא אֱלֹהִים, ולישראל לא. אלא כך למדנו, אלהים שכתוב כאן, זה כח השר הממונה עליו היה. וזה הוא הסוד של אלהים אחרים. כדמיון זה **"וַיְבֹא אֱלֹהִים אֶל לָבֶן,** "וַיְבֹא אֱלֹהִים אֶל בְּלָעִם", זה הכח הממונה עליהם היה. אף כאן **"וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים בְּחִלּוֹם"**, כך הוא בודאי. **"גַּם אָנֹכִי יַדְעֵתִי"**. גם למה כתוב כאן, אלא לרבות הוא בא. שאף על פי שלמעלה ממני יודע, **"גַּם אָנֹכִי יַדְעֵתִי וְאֶחְשֶׁה גַּם אָנֹכִי"**, גם לרבות. **"אוֹתָהּ מַחֲטוֹ לִי"**, מחטו חסר אלף כתוב, ומפני מה אמר לי, הלא החטא אינו נגד השר. אלא כך למדנו, בחטאי העם שלמטה נעשה פגם למעלה. בעבור חטאי העם שלמטה, מעבירים להשר שלהם למעלה מן ממשלתו. זהו שכתוב: **"וְאֶחְשֶׁה גַּם אָנֹכִי אוֹתָהּ"**. שאף על פי שבמקום גבוה ממני תולה הדבר, אחשך גם אנכי. גם לרבות לטובת עצמו. **"מַחֲטוֹ לִי"**, כדי שלא יהיה נמצא בי כמו מחט הנעוץ בבשר. שלא תגרום לי אתה בחטאך להעביר אותי מן ממשלתי ויקוצו בי. כמה דאת אמרת (ויקרא כ'): **"וְאֶקֶץ בָּם"**. שלא תדקדק אותי במחטך כקוצים הנעוצים בבשר. ויש לך לדעת כי שם הקדוש ברוך הוא (ישעיהו נ"ו): **"רָם וְנִשְׂא שָׁכֶן עֵד וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ"**. והוא בלבדו מלך על כל מה שנמצא. בין למעלה בין למטה. והיכל הקדוש שלו באמצע הוּכֵן. וסביבו יש שבעים כתרים. ומהם נשפעים ע' שרים. ונתמנו על ע' אומות העולם. להיות כל אחד ואחד שולט על עמו ועל ארצו. והקדוש ברוך הוא נתן לישראל בלבדם סוד שמו הקדוש [סא] והוא שולט על ישראל וירושלים. זהו שכתוב (דניאל ט'): **"כִּי שְׁמֶךָ נִקְרָא עַל עֵירְךָ וְעַל עַמְּךָ"**. ואין לעם אחר חלק בהקדוש ברוך הוא. שכתוב (דברים ל"ב): **"כִּי חִלַּק ה' עִמּוֹ יַעֲקֹב חֶבְל נַחֲלָתוֹ"**. ועם ישראל בחטאיהם עושים פגם למעלה. ומה הוא, כמו שכתוב (ישעיהו נ'): **"וּבְכַפְשֵׁיכֶם שִׁלְחָה אִמְכֶם"**.

זוהר תורה * דף היומי * פרשת וירא - יום ו'

סא. סוד שמו הקדוש היינו השכינה הקדושה שעליה נאמר ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד.

זוהר ויצא קנט ע"ב

"וְה' פָּקַד אֶת שְׁרָה כַּאֲשֶׁר אָמַר וּגו'". אמר רבי שמעון, פקידה אין היא מן המזל. ואם תשאל הרי בנים במזל תולה ולא למטה^[ט], אבל כאן בשרה לא היה תולה במזל, אלא וה' כתיב, הכל ביחד^[ג]. אם כן למה כתוב פקידה^[ט], אלא ודאי שזכירה היתה בתחלה. ונמסר מפתח הזה למטה^[ט]. כמו שכתוב: **"וְאֵת בְּרִיתִי אֶקִים אֶת יִצְחָק אֲשֶׁר תִּלְד לָךְ שְׁרָה לְמוֹעֵד הַזֶּה בְּשָׁנָה הָאַחֶרֶת"**. ואחר כך כיון שכבר נזכרה בסוד עליון, נאמר אחרי כן בסוד בחינת נוקבא פקידה, להיות כולל הכל ביחד.

(דף קטו ע"א)

ולמדנו פָּקַד אֶת שְׁרָה. פקידה לנקבה, זכירה לזכור. ולפיכך **"וְה' פָּקַד אֶת שְׁרָה כַּאֲשֶׁר אָמַר"**. שכתוב: **"שׁוֹב אָשׁוּב אֵלֶיךָ כְּעֵת חַיָּה וּגו'".** מכאן נשמע שכתוב: **"וַיֹּאמֶר שׁוֹב אָשׁוּב אֵלֶיךָ"**. ויאמר סתם, שהוא בעצמו היה ולא שליח אחר. **"וַיַּעַשׂ ה' לְשֵׁרָה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר"**. כיון שאמר: **"וְה' פָּקַד אֶת שְׁרָה"**, מהו **"וַיַּעַשׂ ה' לְשֵׁרָה"**. אלא כך למדנו, שפרי מעשיו של הקדוש ברוך הוא נשפעים מן הנהר שהוא שנמשך ויוצא מעדן, והוא נקרא מזל^[ט]. כי כל ברכות טובות וגשמי ברכה נוזלים ממנו. ומשם יוצאות נשמות הצדיקים. שכתוב: **"לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן"**. שהוא מזיל ומשקה מלמעלה למטה בתוך הגן^[ט]. ובנים בזה המזל תולים, ולא במקום אחר. ועל כן כתוב: **"וְה' פָּקַד אֶת שְׁרָה"**. פקידה בלבד. **"וַיַּעַשׂ ה' לְשֵׁרָה"**, עשיה היא יותר עליונה ממדרגה זו^[ט]. כמו שנתבאר שזה תולה במזל. ועל כן כתוב כאן פקידה, וכאן עשיה. ולפיכך כתוב ה' וְה' ^[ט] והכל אחד:

זוהר דף קיז ע"ב

אמר רבי יהודה, בא וראה כאשר נפקדה שרה ממדרגה הזאת. לא פקד אותה אלא בסוד הוא"ו. שכתוב: **"וְה' פָּקַד אֶת שְׁרָה וּגו' ^[ט]"**, לפי שהכל בסוד הוא"ו הוא. ובזה נכלל הכל, ובו נתגלה הכל. לפי שכל דבר שהוא נעלם. הוא מביא להתגלות כל הנעלם. ואין ביכולת למי שהוא בהתגלות לגלות מה שהוא נעלם^[ט]. ובא וראה הסוד שלמדתי, בשעה שכנסת ישראל הגלתה ממקומה, אז האותיות של השם הקדוש כביכול נתפרדו. שנפרדה

זיו הזוהר

- סב.** פירוש ולא בכח הטבע בלבד.
- סג.** כי כל מקום שכתוב וה' היינו הוא ובית דינו, כלומר כל המדות הקדושות.
- סד.** כי הלא פקידה מרמז רק על מדת מלכות עלמא דנוקבא.
- סה.** והפקידה היינו מסירת המפתח להוציא מכח אל הפועל הזכירה שהיתה מקודם בספירות העליונות שהן בחינת דוכרא.
- סו.** היינו ספירת היסוד שנקרא **מזל** כי הוא הצינור שעל ידו נוזל השפע מעולמות העליונים לספירת מלכות לצורך הנהגת זה העולם.
- סז.** בתוך הגן פירוש בתוך ספירת המלכות.
- סח.** ועל פי זה יפורש פקידה בספירת מלכות והעשיה בספירת יסוד הנקרא **מזל**, והוא העושה, כי הוא המביא את השפע לידי התגלות.
- סט.** בזה יתורץ שהיה די לכתוב ויעש לשרה כאשר דבר, אלא שכפל השם יען כי השם הראשון הוא בספירת מלכות והשם השני הוא בספירת יסוד, וכלא חד, היינו שנתאחדו שניהם ונגמר הדבר.
- ע.** רזא דוא"ו היינו מדת היסוד המביא כל מיני השפעות לידי התגלות בספירת מלכות.
- עא.** פירוש שספירת מלכות בהתגלות אין ביכולתה להוציא השפע הנעלמה בספירות העליונות כי אם על ידי ספירת היסוד.

ה מן וּעַבְיָ, ולפי שנתפרדו מה כתוב (תהלים ל"ט): "נְאֻלְמָתִי דוּמְיָהּ". לפי שנסתלק ו מן ה, וקול לא נמצא. אז הדבור נאלם^{עג}, ולפיכך היא שוכבת בעפר כל היום ההוא של ה"א. ואיזה הוא, זה אלף החמישי. ואף על פי שהקדימה בגלות קודם שנכנס אותו אלף החמישי סוד של ה"א^{עד}, וכאשר יבא אלף הששי, שהוא סוד הוא"ו, אז ו יקים לה מהעפר. ובכל ששים וששים של אלף הששי, תתגבר ה ותעלה במדרגות להתחזק. ובשש מאות שנה לאלף הששי, יופתחו שערי החכמה למעלה, ומעיני החכמה למטה, ויכין עצמו העולם ליכנס באלף הז'. כאדם המכין עצמו ביום הששי אחר צהרים להכנסת שבת. כן גם בזה, וסימנך "בְּשֵׁנֵת שֵׁשׁ מְאוֹת שָׁנָה לַחַיִּי נַח וְגוֹי" "נְבַקְעוּ כָּל מְעִינַת תְּהוֹם רַבָּה". ואז יתראה הקשת בענן בגונים מאירים. כאשר המתקשטת לבעלה, שכתוב: "וְרֵאִיתִיָּהּ לְזִכֹּר בְּרִית עוֹלָם". וראייתה בגונים מאירים כראוי. ואז יהיה לזכור ברית עולם. מהו ברית עולם, זו כנסת ישראל. ויתחבר ו בה ויקים לה מהעפר. כמו שכתוב: "וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ", זו כנסת ישראל שהיא הברית. כמו שכתוב: "וְהִיָּתָה לְאוֹת בְּרִית וְגוֹי", כאשר יתעורר ו אל ה אז אותות עליונים יתעוררו בעולם. ובני ראובן עתידים לעורר מלחמות בכל העולם, וכנסת ישראל יקים לה מהעפר ויזכרנה הקדוש ברוך הוא. ויהיה נמצא הקדוש ברוך הוא אצלה בהגלות כמספר ויו^{עה}, ו פעמים י עשירות. י פעמים ו שנים, ואז תקים. ויפקד העולם לעשות נקמות. ומי שהוא שפל ירום. אמר רבי יוסי, כמה יש לנו להאריך תוך הגלות עד זמן ההוא. אבל הכל תלה לו הקדוש ברוך הוא הדבר אם יחזרו בתשובה^{עז}, אם יזכו ואם לא יזכו. כמו שאמרו בזה הכתוב שכתוב (ישעיהו י"ט): "אֲנִי ה' בְּעֵתָהּ אַחֲשִׁינָהּ". זכו אחישנה, לא זכו בעתה.

זוהר דף קיט

מאמר בר יוחאי בסוד קץ הגאולה משנת תר"ס עד ת"ש באלף הששי.

רבי שמעון פתח ואמר, "וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב". מלא בוא"ו למה, אלא בשני אופנים הוא סוד של חכמה. אחד, שהוא סוד מדרגה של חכמה, מקום שורשו של יעקב^{עז}. ועוד שזה הכתוב על גלות ישראל, נאמר, שכאשר יהיו בגלות, זמן ההוא שיפקדו. יפקדו בסוד הוא"ו, שהוא באלף הששי, והפקידה בסוד הוי"ו. ששה רגעים וחצי מועד^{עח}. ובזמן של

זיו הזוהר

כוונתו, ו פעמים י היינו ששה פעמים עשר עשירות העולה ת"ר, י פעמים ו היינו עשרה פעמים ששה העולה ס, והמכיוון הוא באלף הששי, במאה הששית, ובעשירות הששי שהוא שנת תר"ס באלף הששי. **עו**. ר' יוסי מתמה על אריכות הקץ ואומר שהכל תולה בתשובה ואם יזכו יהיה אחישנה. **עז**. שורש יעקב הוא ספירת תפארת שעליה מורה אות ו של השם הוי"ה ברוך הוא. **עח**. הנה בעזר הצור וישועתו אבאר בדרך אפשר זה המאמר שהוא סתום וחתום, ושה"י, ראשית בנין

עב. פירוש שאין ספירות העליונות מתיחדות עם ספירת המלכות כראוי. **עג**. דבור היינו ספירת מלכות וקול היינו ספירת תפארת שהיא ספירת המרכז בין שאר ספירות העליונות כמבואר בספרי הקבלה. **עד**. רזא דה"א היינו ספירת הוד ספירה החמישית כנגד אלף החמישי, והוד נהפך לצירוף דוה שעל זה מרמו הפסוק נְתַנְנִי שִׁמְמָה כָּל הַיּוֹם דָּוָה. **עה**. כן צריך לומר במילוי יו, ודורש אותיות המילוי באופן זה, ו פעמים י, י פעמים ו, וכך יש לפרש

ששים שנה לבריח הדלת באלף הששי[עט], יקים אלהי השמים פקידה לבת יעקב. ומזמן

זיו הזוהר

שאמר עוד וחצי, יש לפרש הכונה על חצי מספר **מועד** שהוא ס', והיינו עד שאחר הח"י מאות שנה תגיע שנה שלפי חשבון שנות בריאת העולם יהיה לה המספר ס', ואז תהיה פקידה על הגאולה, וכיון שיש חלוקי דעות בזמן חורבן בית שני אם בשנת תתכ"ח או תתכ"ט או תת"ל לאלף הרביעי ואפשר שזמן החורבן נמשך נ' שנים, ואם נחשוב מזמן גמר החורבן שהוא שנת תת"ל נמצא שגמר ח"י מאות שנה הוא בשנת תר"ל לאלף הששי, והשנה של חצי מועד שהיא שנת ס' לחשבון בריאת העולם מגיע בשנת תר"ס לאלף הששי, וזה מכוון עם דברי ר' שמעון בר יוחאי ודברי ר' יהודה לעיל שבשנת תר"ס לאלף הששי תהיה פקידה להגאולה, ועתה בימינו ניכר אמתת דבריהם, הפקידה נראית היטב שהתחיל הזמן של חבלי משיח לנפץ יד עם קודש בכל מקומות מושבותיהם ברדיפות של שפיכת דמים, תרתי משמע, וגם מלחמות גדולות מתחילות להתעורר בעולם, ויש לומר שגם זאת נרמז בדניאל שם בהפסוק אֲשֶׁרִי הִמְחָפָה וַיִּגְיעַ לַיָּמִים אֵלֶּף שֶׁלֶשׁ מאות שלשים וחמשה, ויפורש על פי הידוע שבריאת העולם היא על משך ז' אלפים שנה, ו' אלפים ימי מעשה ואלף הז' שבת, ולאחר שיעברו מאלף הששי תרס"ה שנה ישאר עוד מזמן קיום העולם אלף שלש מאות שלשים וחמשה שנים, ועל זה הזמן אמר אֲשֶׁרִי הִמְחָפָה וַיִּגְיעַ וְגו', וכעת אנו רואים שהצרות של חבלי משיח מתגברות מאד בעתים הללו בכל שנה ושנה יותר ויותר ואין אנו מבינים על זה האשרי.

עט. עתה ידבר בענין מילוי הג' של אות ו' שהיא ו'ו', וזהו הרמז של עבورا דדשא, כי בריח הדלת מרמז על אות ו' של אופן מילוי הג', כי בריח עץ של הדלת צורתו חתיכת עץ ארוכה ופשוטה עם כף בראש אחר, והיינו צרות ו', וכונתו לרמז על שנת הס' שאחר מאה ו הנרמזת בהמשל של עבورا דדשא, וזה מדוקדק היטב בדבריו שאמר באלף דדשא ולא אמר בעבורה דדשא כמו שאמר באלף שתיתאה, והיינו כי לעבורה כונתו לאחר עבורה דדשא, לאחר שיעבור הזמן של עבורה דדשא שהיא

שאות ו' יש לה ג' מילויים כזה, ואו, ויו, וו. לפי זה נוכל להבין מעט דברי ר' שמעון בר יוחאי בסוד קץ הפלאות לומר שמילוי ו'או הוא שנתוסף או, זה רמז על אלף הששי שהוא נגד ספירת יסוד הנקרא גואל כידוע, והמילוי ו'יו הוא שנתוסף יו, זה רמז על שנה שמספרו הוא י' פעמים ו', והיינו מספר ס', ומה שאמר ופקידה ברזא דויו שית רגעי ופלג עידן כך יש לפרשו, הנה ידוע שיומו של הקדוש ברוך הוא הוא אלף שנה, וכיון שהתחלקות זמן היום הוא על ד' חלקים הנקראים יום שעות רגעים ודקים, והתחלקות מספרי החשבון הוא גם כן על ד' חלקים שהם יחידיות עשיריות מאות ואלפים, לפי זה נמצא שאם נחלק היום שהוא אלף שנה על חלקי המאות ונקראים שעות יעלה לך עשר מאות שהן עשר שעות, ואם נחלק המאה על עשיריות, והיינו שנחלק השעה על עשרה חלקים שנקראם רגעים יעלה לך בהאלף שנים מאה רגעים כי י' פעמים י' הוא ק', ואם נחלק הרגע על עשר יחידיות שנקראים עשרה דקים יעלה לך בהאלף שנה אלף דקים כי י' פעמים ק' הוא אלף, נמצא לפי זה החשבון ששעה אחת מן האלף היא מאה שנה, ורגע אחד מן האלף הוא עשר שנים, ודקה אחת מן האלף היא שנה אחת, עתה יובן מה שאמר כאן ר' שמעון בר יוחאי שית רגעי שהם ו' פעמים י', והיינו ס' שנה, ומה שאמר ופלג עידן, והיינו חצי מועד, כונתו שהחשבון של גמר הששים שנה יהיה נמנה בשנה שמספר שלה הוא מספר של חצי מועד, לפי חשבון השנים של בריאת העולם, והכונה כי **מועד** בגימטריא ק"כ, וחצי מועד הוא מספר ס', והסימן הזה של חצי מועד הוא לקוח מסוף דניאל שנשבע המלאך בחיי העולם כי קץ הפלאות הוא למועד מועדים. וחצי, ויש לפרש הכונה שהגלות תוכל להאריך עד הזמן של הג' מועדים, ועוד עד הזמן של חצי מועד, וסתם מועדים היינו שלשה, שהם חג המצות, חג השבועות וחג הסוכות כנזכר בסוף ראה, שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּשָׁנָה וְגו' בְּחַג הַמִּצּוֹת וּבְחַג הַשְּׁבָעוֹת וּבְחַג הַסּוּכוֹת. וחשבון שמות הג' מועדים **מצות שבועות סכות** בגימטריא אלף וח' מאות, ומה

הוא עד שיהיה לה זכירה שש שנים וחצי^[פ] ומזמן שהוא עוד שש שנים אחרות [וחצי]. שהם שבעים ושלש. [ושתים וחצי]^[פא] בשנת הששים ושש יתגלה מלך המשיח בארץ הגליל^[פב] וכוכב אחד שבצד מזרח, יבלע ז' כוכבים מצד צפון^[פג]. ושלהבת אש שחורה תהיה תלויה ברקיע ששים יום. ומלחמות יתעוררו בעולם לצד צפון. ושני מלכים יפלו באלו המלחמות. ויתחברו כל העמים על בת יעקב לדחותה מן העולם. ועל זמן שהוא כתוב (ירמיהו ל): "עַתְּ צָרָה הַיָּא לְיַעֲקֹב וּמִמָּנָה יִנְשָׁע". ואז יכלו הנפשות מהגוף ויוצרכו להתחדש^[פד]. וסימנך (בראשית מ"ו): "כָּל הַנְּפֹשׁ הַבָּאָה לְיַעֲקֹב מִצְרֵימָה וּגְוִי" "כָּל נְפֹשׁ שְׁשִׁים וְשָׁנִים" ^[פה], בשנת הע"ג כל מלכי העולם יתאספו לתוך עיר הגדולה של רומא. והקדוש ברוך הוא יעורר עליהם אש וברד ואבני אלגביש ויאבדו מן העולם. מלבד המלכים שלא יבואו שמה. ויחזרו להתגר מלחמות אחרות. ומזמן שהוא מלך המשיח יעורר בכל העולם. ויתאספו עמו כמה עמים וכמה חיילות מכל קצוי ארץ. וכל בני ישראל יתאספו בכל אלה המקומות. עד שישתלמו אותן השנים למאה^[פי], אז ו יתחבר בה. ואז (ישעיהו ס"ו): "וַיְהִיאוּ אֶת כָּל אַחֲיֵכֶם מִכָּל הַגּוֹיִם

זיו הזוהר

רבתי דרומי ויכול להיות שזהו העיר קאנסטאנטינאפאל שנקראת כן. **פב.** ארץ הגליל זו חלק ארץ ישראל הנקרא גליל, כי ארץ ישראל נחלקת על ג' חלקים. יהודה, עבר הירדן והגליל. **פג.** יש לומר כונתו באלו הכוכבים שהם המלכים שילחמו אז, ומלך אחד ממזרח ינצח ז' מלכים מצפון העולם. **פד.** ירמוז על הא דאיתא בגמרא שאין בן דוד בא עד שיכלו כל הנפשות שבגוף, והיינו אוצר הנשמות הנקרא חלק תפוחין קדישין. **פה.** זה רמז שבשנת ששים ושש שהיא שנת תרס"ו באל"ף הששי תהיה כל נפש במצרי"ם, שהוא מצרים הגלות והיינו הצרות של חבלי משיח. **פו.** וזה משמע שאף לאחר שתתעורר בשמים פקידה וזכירה להגאולה ויתגלה מלך המשיח בארץ הגליל, לא תהיה עוד קבוץ גלויות בשלמות, אלא שעד שנת ש"ת יתאספו ויתאחדו ויתחזקו בני ישראל בכל מקומות מושבותיהם לעמד על נפשם מכל רודפיהם, וציון במשפט תפדה, ובשנת ש"ת תהיה קבוץ גלויות בשלמות לארץ הקדושה עם מלכם מלך המשיח בראשם, ויש לומר בזה רמז שאז תאמר ירושלים הפסוק כי ש"ת לי אלהים זרע אחר תחת הבל כי הרגו קין, וגם יכול להיות שזמן אחיות ישמעאל בארץ הקדושה נקצב עד שנת ש"ת בשכר מצות מילה כמובא לעיל בסוף פרשת לך.

מאה ו, ועוד ירמוז בזה להבין שאות ו' שנמשלת לעבורא דדשא היא רמז על ספירת יסוד הנקראת גוא"ל, והיא תתחיל להתעורר פקידה להגאולה ביום ו' זה אלף הששי, בשעה ו' היינו אחר מאה הששית, וברגע ו' היינו שנת ס' למספר בריאת העולם, ומסתמא גם בחודש ו' שהוא חודש ניסן דשנת תר"ס באלף הששי, והיינו שאומר אח"כ שאחרי עבור עוד זמן של ב' ווי"ן שהוא ו' שנים עם ו' חדשים, והיינו אחר שנת תרס"ו אז תהיה התעוררות יתרה להגאולה בבחינת זכירה, ואחרי עבור עוד זמן של שית שנין אחרנין והיינו בהתחלת שנת הע"ג לפי גירסת שבעין ותלת, ולפי גירסת שבעין ותריין ופלגא היינו בניסן דשנת הע"ג אז תהיה התעוררות יותר גדולה להגאולה, ונראה שזו גירסא נכונה למען יהיה עוד ב' ווי"ן, שהן ו' שנים עם ו' חדשים, ולפי גירסא זו צריך לגרוס קודם ומההוא זמנא שית שנין אחרנין ופלגא. **פז.** ענין הזכירה הוא כמבואר אח"כ שאז יתגלה מלך המשיח בארץ הגליל, אבל אין מבורר בדבריו אם התגלות הזאת תהיה מפורסמת בעולם או לא. **פח.** כאן יש ב' גירסאות, גירסא א', ומההוא זמנא שית שנין אחרנין ואינון שבעין ותלת, גירסא ב', ומההוא זמנא שית שנין אחרנין ופלגא ואינון שבעין ותריין ופלגא, וזה נתבאר לעיל, והתעוררות יתרה לגאולה של שנת הע"ג מזכיר לקמן במה שאומר בשבעין ותלת כל מלכי עלמא יתכנשונו לגו קרתא

מִנְחָה לַה' וְגו'". ובני ישמעאל עתידים בזמן ההוא לעורר יחד עם כל עמי העולם לבא ירושלים. שכתוב (זכריה י"ד): "וְאֶסְפְּתִי אֶת כָּל הַגּוֹיִם אֶל יְרוּשָׁלַם לְמִלְחָמָה וְגו'". וכתוב (תהלים ב'): "יְתִיצְבוּ מַלְכֵי אֲרֶץ וְרוֹזְנִים נוֹסְדוּ יַחַד עַל ה' וְעַל מְשִׁיחוֹ". וכתוב: "יֹשֵׁב בְּשָׁמַיִם יִשְׁחַק ה' יִלְעַג לְמוֹ". אחר כך ו הקטנה תתעורר להתחבר^[פז] ולחדש הנשמות הישנות. כדי לחדש העולם. כמו שכתוב: "יִשְׁמַח ה' בְּמַעֲשָׂיו". וכתוב: "יְהִי כְבוֹד ה' לְעוֹלָם", להתחבר כראוי. "יִשְׁמַח ה' בְּמַעֲשָׂיו", להשפיע לזה העולם. ולהיות כולם בריות חדשות. לחבר כל העולמות ביחד. אשריהם לכל אלה שישארו בעולם בסוף אלף הששי ליכנס בשבת^[פח], שהרי אז הוא יום אחד להקדוש ברוך הוא בלבדו להזדווג כראוי. וללקט נשמות חדשות שיהיו בעולם עם אותן שנשארו בתחלה. שכתוב (ישעיהו ד'): "וְהָיָה הַנְּשָׂאָר בְּצִיּוֹן וְהַנּוֹתָר בְּיְרוּשָׁלַם קְדוֹשׁ יֵאָמֵר לוֹ כָּל הַכְּתוּב לַחַיִּים בְּיְרוּשָׁלַם".

זיו הזוהר

פז. וא"ו זעירא היינו ספירת יסוד שהיא ספירה התעוררת החיבור היינו עם מדת המלכות ששית, וסתם וא"ו רומז על מדת התפארת, וענין להשפיע שפע טוב וחסד לזה העולם.

זוהר ויקהל רכ ע"א

בענין תחיית המתים

אמר רבי שמעון, בזמן ההוא שיתעוררו מתי העולם, ויתיצבו בארץ הקדושה, יקומו מחנות מחנות כולם בארץ הגליל. לפי ששם עתיד מלך המשיח להתגלות, לפי שהוא חלקו של יוסף. ושם נחרב תחלה, ומשם התחילו להגלות מכל שאר המקומות ולהתפזר בין העמים, כמו שכתוב (עמוס ו'): "וְלֹא נִחְלוּ עַל שֵׁבַר יוֹסֵף". ולמה יקומו שם, לפי שהוא חלקו של זה שהושם בארון. שכתוב: "וַיֵּשֶׁם בְּאֵרוֹן בְּמִצְרַיִם", ואחר כך נקבר בארץ הקדושה. שכתוב (יהושע כ"ד): "וְאֵת עֲצָמוֹת יוֹסֵף אֲשֶׁר הֶעֱלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם קָבְרוּ בְּשֵׂכֶם". וזה הוא שעמד בקיום הברית הקדוש יותר מכולם. ובזמן ההוא שיתעוררו מחנות מחנות, כולם ילכו אלו לחלק אבותם, ואלו לחלק אבותם. שכתוב (ויקרא כ"ה): "וְשִׁבְתֶם אִישׁ אֶל אֶחָזְתּוֹ", ויכירו זה לזה. ועתיד הקדוש ברוך הוא להלביש לכל אחד ואחד בגדי צבעונים, ויבואו כולם וישבחו לרבונם בירושלים, ויתחברו שם המונים המונים, וירושלם תתמשך לכל הצדדים, יותר ממה שנתמשכה כשנקבצו שמה מהגלות. כאשר יתחברו וישבחו לרבונם, הקדוש ברוך הוא ישמח עמהם. זהו שכתוב (ירמיהו ל"א): "וּבָאוּ וַיִּנְּנוּ בְמָרוֹם צִיּוֹן". ואחר כך: "וַיִּנְהָרוּ אֶל טוֹב ה' וְגו'", כל אחד ואחד לחלקו ולחלק אבותיו. ונחלת ישראל תגיע עד העיר רומא, ושם ילמדו תורה. והרי נתבאר.

זוהר דף קיח ע"א

"וַיִּקְרָא אַבְרָהָם אֶת שְׁם בְּנוֹ הַנּוֹלֵד לוֹ וְגו'". אמר רבי שמעון, בא וראה אף על פי שאברהם כתוב בו: "וַיִּסַּע אֲבָרָם הַלּוֹךְ וְנִסְוַע הַנְּגַבָה", וכל מסעיו היו לדרום ונקשר בו[פס], לא נתעלה למקומו כראוי עד שנולד יצחק. כיון שנולד יצחק נתעלה למקומו. והוא נשתתף עמו ונתקשרו זה בזה[א], לפיכך אברהם קרא אותו בשם יצחק ולא אחר, כדי לחבר מים באש[א]. שכתוב: "וַיִּקְרָא אַבְרָהָם אֶת שְׁם בְּנוֹ הַנּוֹלֵד לוֹ אֲשֶׁר יָלְדָה לוֹ שְׂרָה יִצְחָק". מהו הנולד לו, אש ממים.

זיו הזוהר

צ. פירוש, שנעשה המתקת הדין של שורש יצחק על ידי מדת החסד שורש אברהם.

פח. היינו באלף השביעי יום שכלו שבת.
פט. היינו במדת החסד בחינת ימין.

(דף קג ע"ב)

ובא וראה יצחק לשון שמחה וחדוה, שנחלף מים באש ואש במים. ועל כן נקרא כך. ולפיכך הקדוש ברוך הוא קרא אותו כך טרם שיצא לעולם בשם הזה, והודיע זה לאברהם. כמו שכתוב: "וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֲבֹל שָׂרָה אֲשֶׁתְּךָ יִלְדָת לְךָ בֵּן וְקָרָאתָ אֶת שְׁמוֹ יִצְחָק". ובא וראה בהנולדים האחרים הניח הקדוש ברוך הוא לקרוא להם שמות, ואפילו נשים קראו לבניהן שמות. אבל כאן לא הניח הקדוש ברוך הוא לאמו לקרוא לו שם, אלא לאברהם. שכתוב: "וְקָרָאתָ אֶת שְׁמוֹ יִצְחָק", אתה ולא אחר, כדי להחליף מים באש, ואש במים. להכליל אותו בצדו[צב].

זוהר בראשית י ע"ב

"וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד וַיִּגְמַל וַיַּעַשׂ אַבְרָהָם מְשֵׁתָה גְדוֹל וְגוֹ". אמר רבי שמעון, כל המשמח עצמו באותן המועדים, ואינו נותן חלק להקדוש ברוך הוא, זה הרע עין שונא השטן אותו, ומקטרג עליו ומסלקהו מן העולם, והרבה צרות על צרות מסבב לו. חלקו של הקדוש ברוך הוא, הוא לשמח לעניים כפי מה שיכול לעשות. מי לנו בעולם גדול מאברהם, שעשה טובות לכל הבריות, וביום שעשה משתה מה כתוב, "וַיַּעַשׂ אַבְרָהָם מְשֵׁתָה גְדוֹל בְּיוֹם הַגְּמֹל אֶת יִצְחָק", עשה אברהם משתה וקרא לכל גדולי הדור לסעודה ההיא. ולמדנו שבכל סעודה של שמחה, מקטרג ההוא הולך ורואה. אם איש ההוא הקדים טובה לעניים, ובאם נמצא שם עניים בבית, נפרד מקטרג ההוא מן הבית ואינו נכנס שמה. ואם לא, נכנס לשם ורואה ערבוב השמחה בלי עניים, ובלתי טובה שהקדים לעניים, עולה למעלה ומקטרג עליו. אברהם כיון שהזמין לגדולי הדור, ירד המקטרג ועמד על הפתח כדמיון עני, ולא היה מי שישגיח בו. אברהם היה משמש לאותן המלכים והשרים, שרה הניקה בנים לכולם, כי לא היו מאמינים שהיא ילדה, אלא אמרו אסופי הוא, ומן השוק הביאו הילד הזה. לפיכך הביאו ילדיהן עמהן, ושרה לקחה אותם והניקה אותם לפניהם. זהו שכתוב: "מִי מִלָּל לְאַבְרָהָם הַיְנִיקָה בְּנִים שָׂרָה", בנים ודאי. וכאשר מקטרג ההוא עמד על הפתח, אמרה שרה: "צָחַק עָשָׂה לִי אֱלֹהִים". מיד עלה מקטרג ההוא לפני הקדוש ברוך הוא ואמר לו: "רבון העולם, אתה אמרת אברהם אוהבי, עשה סעודה, ולא נתן לי כלום ולא לעניים, ולא הקריב לפניך אפילו יונה אחת. ועוד אמרה שרה שצחקת בה". אמר לו הקדוש ברוך הוא: "מי בעולם כאברהם". ולא זו משם עד שבלבל כל שמחה ההיא. ופקד הקדוש ברוך הוא להקריב יצחק לקרבן. ונגזר על שרה שתמות בשביל צער בנה. כל צער ההיא גרם על שלא נתן כלום לעניים: 5555

זוהר דף קיח ע"ב

"וַתֵּרָא שָׂרָה אֶת בֶּן הַגֵּר הַמִּצְרִית אֲשֶׁר יָלְדָה לְאַבְרָהָם מִצְחָק". אמר רבי חייא, מיום שנולד יצחק. והיה ישמעאל בבית אברהם, לא נתעלה ישמעאל בשמו. במקום שהזהב מונח, הפסולת לא נזכר לפניו. ולפיכך כתוב: "בֶּן הַגֵּר הַמִּצְרִית". גבר שאינו ראוי להזכר

זיו הזוהר

לפני יצחק. אמר רבי יצחק, "וַתֵּרָא שָׂרָה". בעין של בזיון ראתה אותו שרה, שלא ראתה אותו בעין שהוא בנו של אברהם, אלא שהוא בן הגר המצרית. ולפיכך כתוב: "וַתֵּרָא שָׂרָה". שרק שרה ראתה אותו בעין זו, ולא אברהם. שהרי באברהם לא כתוב בן הגר, אלא בנו. בא וראה אחר כך מה כתוב, "וַיֵּרַע הַדָּבָר מְאֹד בְּעֵינֵי אַבְרָהָם עַל אֹדוֹת בְּנֹוֹ". ולא כתוב על אדוֹת בן הגר המצרית. לפיכך כתוב: "וַתֵּרָא שָׂרָה אֶת בֶּן הַגֵּר הַמִּצְרִית", ולא ראתה שהוא בנו של אברהם. רבי שמעון אמר, זה הכתוב שבחה של שרה הוא, לפי שראתה אותו מצחק לעבודה זרה, אמרה ודאי אין זה הבן בנו של אברהם, שיעשה מעשיו של אברהם. אלא בן הגר המצרית, הוא חוזר לחלק של אמו. לפיכך: "וַתֵּאמֶר לְאַבְרָהָם גֵּרָשׁ הָאֵמָה הַזֹּאת וְאֵת בְּנָהּ כִּי לֹא יִירֶשׁ בֶּן הָאֵמָה הַזֹּאת עִם בְּנֵי עִם יִצְחָק". וכי תעלה על דעתך ששרה היתה מקנא לה או לבנה, אם כן לא היה מסכים הקדוש ברוך הוא עמה, שכתוב: "כֹּל אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵלַיךָ שָׂרָה שְׁמַע בְּקוֹלָהּ". אלא לפי שראתה אותו מצחק בעבודה זרה, ואמו למדה לו משפטי עבודה זרה, לפיכך אמרה שרה: "כִּי לֹא יִירֶשׁ בֶּן הָאֵמָה הַזֹּאת וגו'". אני ידעתי שלא יירש לעולם חלק בהאמונה, ולא יהיה לו עם בני חלק, לא בעולם הזה ולא בעולם הבא. ולפיכך הסכים עמה הקדוש ברוך הוא. והקדוש ברוך הוא רצה להפריש בלבדו זרע הקדוש כראוי, כי בשביל זה ברא העולם. שהרי ישראל עלה ברצון הקדוש ברוך הוא עד שלא נברא העולם. ולפיכך יצא אברהם לעולם, והעולם נתקיים בשבילו. ואברהם ויצחק עמדו ולא נתישבו במקומם, עד שיצא יעקב לעולם. כיון שיצא יעקב לעולם נתקיימו אברהם ויצחק, ונתקיים כל העולם. ומשם יצא עם הקדוש לעולם, ונתקיים הכל כדמיון שנמצא בהקדושה של מעלה כראוי^[צג], ולפיכך אמר לו הקדוש ברוך הוא: "כֹּל אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵלַיךָ שָׂרָה, שְׁמַע בְּקוֹלָהּ כִּי בִיִּצְחָק יִקְרָא לָהּ זֶרַע". ולא בישמעאל.

זוהר דף קיח ע"ב

"וַתֵּלֶךְ וַתַּתַּע בַּמִּדְבָּר בָּאָר שְׁבַע". כתוב כאן ותתע, וכתוב שם (ירמיהו י'): הִבֵּל הֵמָּה מַעֲשֵׂה תַעֲתָעִים^[צד], והקדוש ברוך הוא בשביל אברהם לא עזב אותה ואת בנה. בא וראה בראשונה כשברחה מלפני שרה, מה כתוב, "כִּי שָׁמַע ה' אֶל עֲנִיָּהּ". ואחרי שטעתה אחרי עבודה זרה, אף על פי שכתוב: "וַתִּשָּׂא אֶת קוֹלָהּ וַתִּבְכֶּה", מה כתוב, "כִּי שָׁמַע אֱלֹהִים אֶל קוֹל הַנִּעֵר", ולא כתוב, כי שמע אלהים את קולך, באשר הוא שם. הרי ביארו שלא היה עוד בן עונשין אצל בית דין שלמעלה, שהרי בית דין שלמטה מענישים מן י"ג שנה ומעלה, ובית דין שלמעלה מעשרים שנה ומעלה, ואף על פי שרשע היה, אין בן עונשין הוא, וזה נתבאר. וזהו שכתוב: "בְּאֲשֶׁר הוּא שָׁם". אמר רבי אלעזר, אם כן מי שנסתלק מן העולם טרם שהגיעו ימיו לעשרים שנה, מאיזה מקום נענש. לפי שהרי מן י"ג שנה ולמטה אין הוא בן עונשין, אלא בחטאים של אביו יוכל להענש. אבל מן י"ג שנה ומעלה מהו העונש, אמר לו, הקדוש

זיו הזוהר

צג. פירוש, שהנהגת העולם לא היתה כראוי, לא במדת החסד בלבד ולא במדת הגבורה בלבד, אלא במדת הרחמים שהיא המתקת גבורה בחסד, וזה שורש קדושת יעקב.

צד. מה שם עבודה זרה אף כאן עבודה זרה.

ברוך הוא חס עליו שימות זכאי, ונותן לו שכר טוב בעולם הבא. ולא שימות חייב שיהיה נענש לעולם הבא וזה נתבאר.

זוהר דף קיט ע"ב

"וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְגו'". אמר רבי שמעון, הרי למדנו, ויהי בימי, על צער נאמר. "ויהי", אף על פי שלא כתוב בימי, מעט צער יש בו. ויהי אחר, אחר מדרגה התחתונה מכל מדרגות עליונות. ומה היא דברים, ככתוב (שמות ד'): "לֹא אִישׁ דְּבָרִים אָנֹכִי"^[ציה], ומי זה היה אחר מדרגה הזו, "וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת אַבְרָהָם", שבא השטן לקטרג לפני הקדוש ברוך הוא על אברהם, שאין הדבר בשלמות כראוי עד שיעשה דין ביצחק כי השטן שהוא היצר הרע אחר הדברים הוא, ובא לקטרג.

כאן יש להבין. שכתוב: "וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת אַבְרָהָם", את יצחק צריך לומר, שהרי יצחק בן שלשים ושבע שנים היה, והרי אביו אין בן עונשין שלו היה, שאילו אמר יצחק אינני רוצה, לא היה אביו נענש עליו, ומפני מה כתוב: "וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת אַבְרָהָם". ולא כתוב, נסה את יצחק. אלא את אברהם ודאי, שבקש להכליל אותו בדין, שהרי אברהם לא היה בו דין כלל מקודם לזה, ועתה נכלל מים באש, ואברהם לא היה בשלמות עד עתה, שנכלל מים באש ואש במים^[ציו], ולפיכך כתוב: "וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת אַבְרָהָם", ולא כתוב את יצחק, שהזמין בזה לאברהם להתכלל בדין, וכאשר עשה זאת, נכנס אש במים, ונשתלם זה עם זה. ובא וראה סוד הדבר, אף על פי שאמרנו הטעם שכתוב אברהם ולא יצחק, אבל יצחק גם כן נכלל בכתוב הזה.

סוד הדבר שכתוב: "וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת אַבְרָהָם", נסה לאברהם לא כתוב, אלא את אברהם. את דוקא וזה יצחק. שהרי בשעה ההיא היה שורה בגבורה שלמטה, כיון שנעקד ונזדמן לעשות בו דין על ידי אברהם כראוי, אז נתעטר במקומו עם אברהם, ונעשה התכללות אש במים ונתעלו למעלה, שאז נמצאה מחלוקת כראוי, מים באש. מי ראה אב רחמן שנעשה אכזרי, אלא בשביל שיהיה נמצא מחלוקת של מים באש, ולהתעטר כך בשורשם^[ציו], עד שבא יעקב ונתתקן הכל כראוי, ונעשו שלשה אבות בשלמות, ונתתקנו עליונים ותחתונים.

זוהר דף קמ ע"א

סיבה שהקדוש ברוך הוא מנסה את הצדיקים

"וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת אַבְרָהָם". אמר רבי יהודה, מהו נסה, הרמת נס. כמו שכתוב (ישעיהו ס"ב): "הֲרִימוּ נֶס", שאו נס, הרים דגל שלו בכל העולם. שהרי על ידי זה הרים

זוהר **זיו הזוהר**

מִן הַדְּבָרִים. וְלִכֵּן הוּא נִקְרָא אַחֲרֵי הַדְּבָרִים. צו. שעל ידי העקדה נכלל אברהם בגבורה ויצחק שנתרצה לרצון אביו ונכנע להעקד נכלל בחסד, והיינו אש במים ומים באש. צז. שעל ידי עובדא זו לתא שאברהם נתרצה

צח. פירוש, כי ספירת מלכות שהיא מדרגה התחתונה מן העשר ספירות היא בחינת דבור ודברים, ואחר מדרגה זו מתחיל שורש השטן וכל כת דיליה, ומן ספירת מלכות יש פסיעה לבר שמשם בא החיות להחיצונים בסוד רַגְלִיָּה יְרֻדוֹת

הקדוש ברוך הוא דגלו של אברהם בעיני כל. זהו שכתוב: "נִסָּה אֶת אַבְרָהָם". כי בשביל להרים דגל הצדיקים, הקדוש ברוך הוא מנסה אותם, להרים ראשם בכל העולם.

זוהר דף קיט ע"ב

לקחו בדברים

"וַיֹּאמֶר קַח נָא אֶת בְּנֶךְ וּגְוִי". אמר רבי שמעון, וכי איך יכל אברהם שהיה זקן לקחת אותו, אפשר תאמר לפי שיצחק לא יצא מרשותו כלל, כן הדבר. אבל יתכן ככתוב (במדבר כ): "קַח אֶת אֶהֱרֹן וְאֶת אֶלְעָזָר בְּנוֹ", והיינו להמשיכם בדברים, ולהנהיגם לרצונו של הקדוש ברוך הוא. אף כאן קח בדברים, "אֶת בְּנֶךְ אֶת יִחִידְךָ אֲשֶׁר אֶהְבֵּת", הרי ביארו זאת, "וְלֶךְ לְךָ אֶל אֶרֶץ הַמְּרִיָּה וּגְוִי". כמו שכתוב (שיר השירים ד): "אֶלְךָ לִי אֶל הַר הַמּוֹרִי [צח], לעשות התקון במקום הראוי.

זוהר דף קכ ע"א

אברהם ראה שיעקב עתיד לצאת ממנו

"בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיֵּשֶׁא אַבְרָהָם אֶת-עֵינָיו וַיִּרְא אֶת הַמָּקוֹם מֵרְחֹק" [צט], ביום השלישי הרי ביארו זאת. מה הטעם שכתוב: "בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, וַיִּרְא אֶת הַמָּקוֹם מֵרְחֹק", אלא לפי שכתוב: "כִּי בִּיצְחָק יִקְרָא לְךָ זֶרַע", וזה הוא יעקב שייצא ממנו, וזה המכיוון של "בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי" וַיִּרְא אֶת הַמָּקוֹם מֵרְחֹק". כמו שכתוב (ירמיהו ל"א): "מֵרְחֹק ה' נִרְאָה לִי", וירא את המקום, זה הוא יעקב. שכתוב בו: "וַיִּקַּח מֵאֲבְנֵי הַמָּקוֹם", הסתכל אברהם ביום השלישי היינו, מדרגה השלישית, וראה את יעקב שעתיד לצאת ממנו. מרחוק, כמו שאמרנו מרחוק ולא לזמן קרוב.

אמר לו רבי אלעזר, מה זה שבח לאברהם, שהסתכל וראה שעתיד לצאת ממנו יעקב, שהרי כשהלך לעקוד את יצחק, אין זה שבח כל כך לאברהם, אמר לו, ודאי שראה את יעקב, שהרי עוד מקודם לזה ידע אברהם החכמה, והסתכל ביום השלישי, היינו, מדרגה השלישית שתעשה השלמות [קא], ואז ראה את יעקב, שכתוב: "וַיִּרְא אֶת הַמָּקוֹם", אבל עתה עמד לו הדבר מרחוק, לפי שהלך לעקוד את יצחק, ולא רצה להרהר אחרי הקדוש ברוך הוא.

זיו הזוהר

צט. סופי תיבות **אמת**, וזה יעקב, כמו שכתוב תן אמת ליעקב, ועתה ראה אברהם מקום יעקב מרחוק ולא מקרוב כנזכר לקמן.

ק. פירוש יום השלישי היינו ספירה השלישית תפארת שורש יעקב.

קא. כי עיקר השלמות להנהגת זה העולם היא מדרגה השלישית מדת הרחמים שורש יעקב.

להתהפך לאכזרי לשחוט בנו, ויצחק שנכנע לאברהם נעשה המתקת גבורה בחסד לעילא בשורש שניהם.

צח. הר הבית מקום המזבח נקרא הר המור, כי כמו שאדם נהנה מן ריח בושם המור כך נהנה הקדוש ברוך הוא מן ריח הקרבנות כמו שכתוב בקרבן נח וַיִּרַח ה' אֶת רִיחַ הַנִּיחֹחַ, וכן בכל הקרבנות כתוב לְרִיחַ נִיחֹחַ.

זוהר דף קכ ע"א

אברהם מאמין בהקדוש ברוך הוא

"וַיבֹּאוּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר לוֹ הָאֱלֹהִים". רמז כאן שאף על פי שבא לראיה ההיא וראה את יעקב, אמר אברהם, ודאי שהקדוש ברוך הוא יודע באופן אחר הראוי שיולד. מיד, "וַיֵּבֶן שָׁם אֲבִרְהָם אֶת הַמִּזְבֵּחַ וּגְו", מה כתוב למעלה, "וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל אֲבִרְהָם אָבִיו, וַיֹּאמֶר אָבִי", הרי ביארו. אבל מה הטעם שלא השיב לו כלום, אלא לפי שהרי נסתלק מן רחמי האב על הבן, ולפיכך כתוב "הַנְּנִי בְנִי" [קכ], הנני, שנסתלק הרחמים ונהפך לדין.

זוהר דף קכ ע"א

אברהם ויצחק בכונה אחת לעשות רצון קונם

"וַיֹּאמֶר אֲבִרְהָם אֱלֹהִים יְרָאָה לוֹ הֵשֶׁה". לא כתוב ויאמר אביו, שהרי לא עמד עליו כאב, אלא בעל מחלוקת היה לו. "אֱלֹהִים יְרָאָה לוֹ הֵשֶׁה", יראה לנו, צריך לומר. מה יראה לו, אלא כך אמר לו, "אֱלֹהִים יְרָאָה לוֹ", לעצמו, שה כאשר יהיה נצרך, אבל עתה, בני לעולה ולא שה. מיד וילכו שניהם יחדו [קכ].

זוהר דף קכ ע"א

מלאכי מעלה בכו בשעת עקידת יצחק

"וַיִּשְׁלַח אֲבִרְהָם אֶת יָדוֹ וַיִּקַּח אֶת הַמֵּאֲכָלֶת לְשַׁחֵט אֶת בְּנוֹ". רבי שמעון פתח ואמר (ישעיהו ל"ג): "הֵן אֲרָאֶלֶם צָעֲקוּ חֲצָה מְלֹאכֵי שְׁלוֹם מִרְ יִבְפִּינִן", הֵן אֲרָאֶלֶם, אלו מלאכים העליונים. צָעֲקוּ בשעה ההיא, ובקשו לעמד על דבר ההיא שכתוב: "וַיֹּצֵא אֹתוֹ הַחוּצָה" [קכ], לפיכך צָעֲקוּ חוּצָה. מְלֹאכֵי שְׁלוֹם, אלה הם מלאכים אחרים. שהיו עתידים ללכת לפני יעקב. ובשביל יעקב הבטיחם הקדוש ברוך הוא שלום. שכתוב (בראשית ל"ב): "וַיַּעֲקֹב הֵלֵךְ לְדָרְכּוֹ וַיִּפְגְּעוּ בוֹ מְלֹאכֵי אֱלֹהִים". ואלה נקראים מלאכי שלום. כולם בכו כשראו לו לאברהם שעקד את יצחק, ונודעו עליונים ותחתונים, וכולם על יצחק.

זוהר דף קכ ע"א

ענין ב' פעמים אברהם

"וַיִּקְרָא אֵלָיו מְלֹאךְ ה' מִן הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר אֲבִרְהָם אֲבִרְהָם". יש טעם מפסיק ביניהם. שאין אברהם אחרון כמו הראשון, האחרון בשלמות, והראשון אינו בשלמות [קכ].

זוהר דף קכ ע"א

קב. פירוש שאני עתה בבחינת של בני שהיא מדת הגבורה.
קג. פירוש בדעה אחת וברצון אחד לעשות רצון הבורא.
קד. ואמר לו כה יהיה זרעך ככוכבי השמים.

קה. אברהם הראשון מורה על קודם נסיון העקדה שהיה רק בבחינת חסד בלבד ואין זה שלמות, ואברהם האחרון מורה על אחר שעמד בנסיון העקדה ועל ידי זה נכלל בו גבורה ודין, והיינו שלמות יותר.

רבי חייא אמר, אברהם אברהם, כדי לעוררו ברוח אחר, במעשה אחר, בלב אחר.

רבי יהודה אמר, נתברר יצחק ונתעלה ברצון לפני הקדוש ברוך הוא כריח של קטרת הסמים, שמקריבים הכהנים לפניו ב' פעמים ביום. ונשתלם הקרבן, שהרי צער היה לאברהם בשעה שנאמר לו: "אַל תִּשְׁלַח יָדְךָ אֶל הַנְּעָר וְאַל תַּעֲשֶׂה לוֹ מְאוּמָה", כי חשב שקרבנו לא נשתלם, ולחנם עשה וסדר הכל ובנה מזבח. מיד, "וַיֵּשֶׂא אַבְרָהָם אֶת עֵינָיו וַיִּרְא וַהֲגָה אֵיל אַחַר נֶאֱחָז בְּסֶבֶךְ בְּקֶרְנָיו וגו'".

זוהר דף קכ ע"ב

זמן בריאת האיל

הרי למדנו שזה האיל נברא בין השמשות, ובן שנתו היה. כמו שכתוב: "כִּכְשֵׁ אֶחָד בֶּן שְׁנָתוֹ לְעֵלְהָ", וכך צריך להיות. ואם כן איך אמרו שבין השמשות נברא, ועוד הרי יצחק לא היה עדיין בעולם^[קט], אלא שנפקד אז זה הכח להזמין איל בשעה שיצטרך לו לאברהם, כמו בכל שאר הדברים שנבראו בין השמשות. היינו, שנתמנה זה הכח להזמין דבר ההוא בשעה שיהיה נצרך לו, כן גם איל הזה שנקרב תחת יצחק.

עמו אנכי בצרה

פתח ואמר, כתוב (ישעיהו ס"ג): "בְּכָל צָרְתָם לוֹ צָר וּמְלֹאךְ פָּנָיו הוֹשִׁיעֵם וגו'"^[קט]. הושיעם, והרי הוא עמהם באותה הצרה, ועתה אמרת הושיעם, אלא מושיעם לא כתוב, רק הושיעם מקודם לזה, במה שהוא עתיד בצרה ההוא לסבל עמהם. **ובא וראה בכל זמן שישראל הם בגלות, השכינה עמהם בגלות.** והרי ביארו במה שכתוב (דברים ל'): "וְנֹשֵׁב ה' אֲלֵהֶיךָ אֶת שְׁבוּתְךָ וְרַחֲמֶךָ וגו'"^[קט].

ובשביל שהשכינה עמהם, **הקדוש ברוך הוא זוכר אותם להטיבם ולהוציאם מן הגלות.** שכתוב (שמות ו'): "וְאָזְכֹר אֶת בְּרִיתִי". בתחלה, ואחר כך "וַיַּעֲתָה הַיָּהּ צַעֲקוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאֶה אֲלֵי".

ועתיד הקדוש ברוך הוא להכריז בכל העולם ולהשמיע קול שיאמר (ישעיהו ס"ג): "וַיֵּאמֶר אֲדָם עָמִי הִמָּה בְּנִים לֹא יִשְׁקְרוּ וַיְהִי לָהֶם לְמוֹשִׁיעַ". בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

זיו הזוהר

קז. פירוש שהרי אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורים.
קח. שלא כתוב והשיב בבנין הפעיל, לאחרים. אלא שכתוב ושב, והיינו שגם השכינה תשוב מן הגלות, וזאת שגם השכינה עם ישראל בהגלות היא עיקר הישועה לישראל כי על ידי זה הם בטוחים שבכל אופן שיהיו נמצאים יהיו נגאלים בזכות השכינה הקדושה.

קו. פירוש שיצחק לא היה עדיין בעולם שיתרצה להשחט, וכיון שזה ענין התולה בבחינת האדם איך נוכל לומר שנברא בין השמשות דכיון שאין הקדוש ברוך הוא בורא דבר על חנם אם כן ידיעתו של הקדוש ברוך הוא עם פעולתו בבריאת האיל היתה מכרחת מלמעלה שאברהם ויצחק יתמצו לנסיון העקדה, ואם כן אין זה מעלה לאברהם ויצחק, לכן מתרץ שלא נברא בפועל רק שהיתה פקידה לזה בדרך האפשרי.

אתה חושב שאתה ראוי לזכות לדבר כה נשגב? רק יחידי סגולה זוכים להיות שתפים במפעל הזוהר הקדוש

אספר ספור נפלא עם הזה"ק רבי ר' אלימלך ואחיו רבי ר' ויזא ו"ע. שניהם הלכו יחדיו לאסוף כסף לפדיון שבויים, הם הגיעו לבית אחד של עשיר גדול מאד. העשיר הזה הכניס אותם לביתו בכבוד גדול ונתן להם כסף שמשם מאד, כמו בימנו חמשה אגורות בלבד. [המטבע הזאת היה נותן לכל אחד שבא לקבץ צדקה, וכך רקו לו את זה חזרה בפנים. לכן שנים רבות שהנכס הזה לא הלך ממנו, ונשאר אצלו, וכל פעם שמקבצי הצדקה יצאו מהבית, העשיר היה עומד מאחורי הדלת לשמוע איד ממקלים אותו ומדברים עליו כל מיני דבורים גרועים]. כשהצדיקים הקדושים האלו יצאו, אמר הרבי ר' ויזא לרבי ר' אלימלך ו"ע, מה נעשה הוא לא ברשימה! העשיר שומע דבורים כאלו, פתח את הדלת ושאל אותם: מה זה שאמתם שאני לא ברשימה? האם אתם עשיתם טעות שבאתם אלי, זאת אומרת שאני לא ברשימה לבוא אלי לקחת כסף? הצדיק עונה להעשיר, לא. לא. לא על הרשימה בארץ דברנו, רק על הרשימה בשמים. כי בשמים יש רשימה מי שיש לו הזכות לתת כסף לצדקה הגדולה הזאת של פדיון שבויים שאנחנו אוספים, וזה דבר גדול מאד, וחשובני שאתם נתתם מטבע טובע קזאת, זאת אומרת שאתם לא ברשימה הזאת בשמים, ואין לנו שום תלונות עליך חס ושלום, דברנו רק מה הולך בשמים.

העשיר אומר, אם מקרב על רשימה קזאת, אני רוצה לדעת כמה כסף אתם צריכים בשביל הפדיון שבויים? - ענו לו כסום גדול מאד... העשיר אומר אני רוצה לתת לכם את כל הכסף שאתם צריכים בשביל המצוה הגדולה הזאת, והולך ומביא קלי גדול של חתיכות מטבעות של זנב, ורוצה לתת את כל הכסום, הצדיקים אומרים לו, סליחה, אנחנו לא יכולים לקחת את כל הכסום רק חצי מהכסום שאנחנו צריכים, כי יש ברשימה עוד הרבה יהודים שצריכים לזכות במצוה הגדולה הזאת, וקבלו רק חצי מהכסום. מהספור הזה אנחנו רואים מוסר השכל, שלא לא אהרן יכול למצות גדולות כאלו, להביא את המשיח, וכמו שכתב הרבי מקאמארנא ז"ל, ש'לזכות לדברים כאלו, צריכים הרבה לבכות להשיח' שיתנו להצלל מהערב, ולעשות הכל רק לשם שמים, לזכות את

הרבים, וזכות כאלו לא מחלקים בחנם, ואפילו אלו שמונים את הרבים, אם לא מתפללים וזוכים לה' לא זוכים לדברים גדולים כאלו, וב"ה שמשמים זכוי לנו להוציא לאור הספרים החדשים של זוהר השבת 5 כרכים, ומי שלומד בהם רק חצי שעה תוך חזור בתשובה, כי רואה את האמת של החיים, ורק צריכים להדליק את הנשמה של היהודי, כי כל ישראל קדושים, ובגלל זה עשיו ספרים שמי שלומד בהם רק קצת, כבר יקבל את הנירוקה הראשונה, וזה כבר מספיק שהנשמה שלו תבין מה חובתו בעולמו, בספרים אלו יש לכם לקוטט מכל ספרי זוה"ח עם באור בעל הסלם זצ"ל על עניני שער ועונש ונימוי הרבים, ועוד.

לזכות לדברים גדולים כאלו, זה לא פשוט, לא מחלקים את הזכות האלו בחנם, צריכים הרבה לבקש מהקדוש ברוך הוא. כמו שכתוב ברש"י (במדבר פרק כב פסוק לה) "לך עם האנשים" - (במדבר רבה) בדרך שאדם רוצה לילך בה, מוליכין אותו. ובמהרש"א ביאר: פירוש מוליכין, מלשון "מלאכים". ובגלשון הזהר "כד בעי בר נש לאתדנאיה כמה אנון דמומנין ליה". וכן קרב החפץ חיים ז"ל בספרו שמירת הלשון בשער התבונה, שכפי רצון האדם כך מוליכים אותו, אם רוצה להיות צדיק, מביאים לו מלאך שמונהג אותו צדיק, ואם רוצה להיות חסיד מביאים לו מלאך שמונהג אותו חסיד. [ומאריך בזה, עיי"ש].

צריכים לדעת שקלי דבר טוב, ובפרט דבר קה שכל העולם וכל הגאולה תלויה בזה, ישנן הרבה מניעות, אבל עם רצון חזק יכולים לעבר על הכל, ויכולים להגיע לכל מה שרוצים באמת עם עשיית דמביא, כמו שכתוב בזהר הקדוש "כד בעי בר נש לאתדנאיה כמה אנון דמומנין ליה", והפרוש, כאשר בן אדם רוצה להטהר כמה מלאכים עוברים לו, שיהם יתברך שחלו לו מלאכים קדושים ללוות אותו ולסיע בעדו.

ולומדי זוהר נקראים מנכי הרבים הכי גדולים בעולם שהם מטהרים נשמות ונשמת כלל ישראל, ומצילים את עם ישראל מכל גזרות קשות ורעות ברוחניות ובגשמיות, בוודאי קרב הם ועצום וברכתם עושה פרות ותפלתם נשמעת.

בס"ד

כתב שותפות

יהודי יקר!!!

בס"ד זכות להיות שתף במאמצי הגאולה ולימוד זוהר הקדוש "יהודי שבטי ישראל", להגוי ידוע רק שבשתי דקות לימוד זוהר ליום, אתה בן עולם הבא, וזכה להיות מוראי פני המקל!

ברגענו להגיע לכל יהודי ויהודי באשר הוא שם!

זהו מקרה הצלת נפשות ממשלו! ובה משתתב הקב"ה בכל יום!

כמה שקלים ליום אתה נעשה שתף לרשבי"ה הקדוש, וזכה לשמירה והגנה לך ולימשפחתך וכל משלת ידך.

בא ותמה שבה, למפעל הקדוש שפעלו לשם שמים, לקרוב הנאולה הקדומים.

זכור המשיח בפתחו!

וכל מי שיצאם בתוך תיבת ההצלה של לרשבי"ה, וזכה לקצת מגן! ולא ידוש ולא יפחד מאויבים, מתיילים, ומכל מיני פגעים.

הנה מנול שדך,
תן לרשבי"ה ותקבל פי אתך,
בברכות אלה תמנו,
מפעל זוהר העלמי

הוראה לחיוב חשבון תורם יקר אנו מלא בסקימות הלכנים

לכבוד בנק _____
סניף _____
כתובת הסניף _____

קוד מסד _____
אסמכתא/קוד טוהר של הלוח חברה _____

אני/הח"מ _____ מס' זהות _____
רחוב _____ עיר _____ מיקוד _____ טלפון _____

אישור הבנק
לכבוד ע"ד החתום _____ (מס' ר"י ר"י) _____
רח' נתון _____ סניף _____ 2009
בית שמש _____

קבל הוראת _____
פירוט מפורט בנוי תחתיו לו ירד יום בעת אזור מספר _____
הסכום _____ סכום _____
הרישוי _____
החשבון _____
תשלום כל על החשבון תחתיו או אחת לחשבון _____
אישור _____

מספר טעמים _____ מתאריך _____ עד תאריך _____
חתימת בעלי/ה החשבון _____

מספר חשבון _____
סניף _____
מספר חשבון _____
קוד מסד _____
אסמכתא/קוד טוהר של הלוח חברה _____

לכבוד רב, _____
בנק _____
סניף _____
תאריך _____

אנא הושיטו ידכם ומולאו את המופס המצורף, ושליחו בפקס: 02-9951300
לתרומות מכתרים אשרא: 054-8433885
מיתן השלוח בפקס ת"ל שעות התפעל השעוע:
ובן אפשר להתפעל ולימוד זוהר הקדוש לעמלי נשמתי
תזמו למניעות ולתהים טובים!